

BRĪVĀ LATVIJA

ISSN 0934-6759

APVIENOTĀ **LONDONAS AVIZE** UN **LATVIJA**

2016. gada 23. janvāris – 29. janvāris

Nr. 3 (1421)

Lasiet tīmeklī!
www.brivalatvija.lv

Ar gara spēku pret karaspēku

Janvārī aprit 25 gadi, kopš Vecrīgā un ap svarīgākajiem stratēģiskajiem objektiem valstī tika celtas barikādes, lai aizsargātos no iespējamā padomju varai lojālo spēku uzbrukuma. **Neliels ieskats notikumu hronoloģijā. 1. janvāris.** Pēc LKP rikožuma Rīgas OMON (īpašo uzdevumu milicijas vienība) ieņem preses namu, lai pārtrauktu preses drukāšanu. **7. janvāris.** Ar aizbildinājumu nodrošināt ikgadējo iesaukumu PSRS armijā Latvijā ierodas Baltijas desanta karaspēka vienības. **10. janvāris.** Rīgā notiek Interfrontes mītiņš, kas prasa Ivara Godmaņa valdības atkāpšanos. Mēģina ielauzties valdības ēkā. **12. janvāris.** Augstākās Padomes priekšsēdis Anatolijs Gorbunovs un Ministru Padomes vadītājs Ivars Godmanis Maskavā tiek ar PSRS prezidentu Michailu Gorbačovu, kuŗš apsola Rīgā neizmanto bruņotu spēku. **13. janvāris.** Agrā rītā padomju karaspēka vienības uzbrūk ļaužu apsargātam Viļņas televīzijas tornim. Nogalināti 14 un ievainots aptuveni tūkstotis. Tautas frontes līderi aicina Latvijas iedzīvotājus pulcēties Doma laukumā, lai aizstāvētu Augstāko Padomi (tagadējo Saeimas ēku). No-

tiek manifestācija, kuŗā piedalās ap pusmiljons iedzīvotāju. Vecrīgā sāk veidot barikādes. **14. janvāris.** Rīgā iebrauc lauksaimniecības tehnika, ko izvieto ap stratēģiskajiem objektiem. **16. janvāris.** Omonieši uzbrūk Rīgas sargiem Vecmīlgrāvī un uz Brasas tilta. Nogalināts Roberts Mūrnieks, vairāki ievainoti. **20. janvāris.** Maskavā notiek vairāk nekā 100 000 tūkstošu iedzīvotāju liela demonstrācija Baltijas neatkarības centieni atbalstam. OMON mēģināja ieņemt Iekšlietu ministrijas ēku. Tiek nogalināti skolnieki Edijs Riekstiņš, iekšlietu darbinieki Vladimirs Gomonovičs, Sergejs Konoņenko un Rīgas kinostudijas operatori Andris Slapiņš un Gvido Zvaigzne. **21. janvāris.** A. Gorbunovs ierodas Maskavā pie M. Gorbačova. Sarunās Gorbačovs noliedz, ka būtu devis pavēli omoniešiem Rīgā rīkot apšaudes. Militārās vienības no Vitebskas atsakās doties uz Rīgu, PSRS valdība necenšas vairs panākt valdības maiņu Baltijas valstīs. **24. janvāris.** Pēc valdības aicinājuma barikāžu dalībnieki atstāj Rīgu.

(Vairāk lasiet 3. lpp.)

LATVIJĀ PIEMIN BARIKĀŽU LAIKU

15. janvārī Rīgā, Latvijas Zinātņu akadēmijā, notika starptautiska zinātniska konference “**Barikādes: pilsoniskā pretestība prettautiskai varai un tās mācības**” ar mērķi aplūkot nevardarbīgo pretošanos prettautiskiem režīmiem kā vienu no tiešās demokrātijas būtiskām un efektīvām izpausmēm. Baltijas valstu barikādes šajā ziņā ir ne tikai pamācošas, bet arī ļauj izdarīt secinājumus mūsdienu politisko konfliktu sekmīgākai risināšanai starptautiskajā sistēmā. Konferencē ziņojumus nolasīja pilsoniskās pretestības eksperti – teo-

rētiķi, politologi un vēsturnieki, tostarp Marks R. Beisingers no ASV un Viļus Ivanauskis no Lietuvas, Kārelis Pīrimē no Igaunijas. Notika arī barikāžu dalībnieku diskusija. Nolasītie ziņojumi un diskusijas pēc konferences tiks publicēti konferences materiālu krājumā. Mūsu laikraksta nākamajā numurā publicēsim jaunās zinātnieces Kristīnes Beķeres referātu “Trimdas atbalsts barikāžu aizstāvjiem”.

(7. lpp. lasiet interviju ar konferences iniciatoru, akadēmiķi Tālavu Jundzi)

Diskusijas laikā (no kreisās) žurnālists Aleksandrs Mirlīns, akadēmiķe Maija Kūle, Romas katoļu baznīcas Rīgas archibīskaps Zbignevs Stankevičs, akadēmiķis Tālav Jundzis, cilvēktiesību aktivists Pāvils Brūveris, akadēmiķis Jānis Stradiņš un Barikāžu dalībnieku atbalsta fonda priekšsēdis Renārs Zaļais

Top jauna
Latvijas valdība

(3. un 5. lpp.)

Hitlers peklē
zvezd

(5. lpp.)

Kad zvaniņš
vairs neskan

(6. lpp.)

Par Rīgā un
trimdā izloloto
brīvību

(7. lpp.)

Riņķa dancis
ap Nākotnes
namu turpinās

(3. un 10. lpp.)

Baiba Rubesa
par Rail Baltica
un latviešiem

(9. lpp.)

SVEICAM! Jānim Bachmanim – 103

LAIMONS CERIŅŠ

Daudzkrāsu zeltainā rudens lapu mirdzumā bij, brīvās Latvijas armijas un Latviešu leģiona virsnieks Jānis Bachmanis 21. oktobrī svinēja 103. dzīves gadskārtu Boltonas pilsētas Aprūpes mājā.

Jubilārs, kā vienmēr sprigans un iznesīgs, viesus sagaidīja pieņemšanā, ko rīkoja mājas vadība. Bija rotāta dzimšanas dienas kūka un vīns viesiem, iemītniekiem un mājas darbiniekiem. Jubilāru sveica ar daudzām dziesmām, skanēja arī akordeons, ģitara un vijole. Tā jautrā gaisotnē aizritēja vairākas stundas. Bija ieradies arī vietējās aviācijas fotogrāfs, lai ar gaviļnieku iepazīstinātu vietējo sabiedrību. Jubilāru personīgi sveica Ziemeļanglijas-Bradfordas draudzības mācītāja Gita Putce, DVF Dārbijas nodaļas valdes priekšsēde Una Torstere un DVF Boltonas nodaļas valdes priekšsēdis

šo rindu autors Laimons Ceriņš. Rakstisku sveicienu bija atsūtījusi Latviešu Virsnieku apvienība Latvijā.

Vēlējam, lai Jāni Bachmani pēc trauksmīgiem un sekmīgiem dzīves gadiem Dievs svētī arī viņa turpmākajos gados.

Barikāžu laika atceres 25 gadi: latvieši Zviedrijā aicināti iesūtīt savu atmiņu stāstu

Barikāžu laiks – tā jau 25 gadus dēvējam unikālos nevardarbīgas pretošanās pasākumus, kuros Latvijas iedzīvotāji mobilizējās Latvijas jaunatgūtās neatkarības un stratēģisko objektu aizstāvēšanai pret Padomju Savienības iespējamo agresiju pret Baltijas valstīm.

Šogad janvārī Rīgā un citviet Latvijā notiek 25 gadu neseno notikumu un Barikāžu laika atcerai veltīti sarīkojumi. Atceres notikumu programma un plašāka informācija, foto un video materiāli pieejami tīmekļa vietnē www.barikades.lv.

Iespējams, arī Tu esi bijis Barikāžu dalībnieks vai dalībiece Latvijā, vai atceries, kā notikumu uztvēra cilvēki un atspoguļoja plašsaziņas līdzekļi Zviedrijā vai Latvijā.

Ja esi ar mieru uzticēt mums savu Barikāžu laika stāstu, atmiņas, fotoattēlus vai laikrakstu izgriezumus, **aicinām līdz šā gada 31. janvārim rakstīt e-pastu redakcija@zla.se vai sūtīt vēstuli pa pastu ar norādi “Barikādes 25” Airai Miķelsonei, pasta adrese: Zviedrijas Latviešu apvienība, Wallingatan 34, 11124, Stockholm.**

Stāsti, ar autoru atļauju, iesūtīšanas kārtībā tiks publicēti Zviedrijas Latviešu apvienības mājaslapā www.ZLA.se un sakoportā veidā arī portālā Latviesi.com un laikrakstā *Brīvā Latvija*.

Ikviens ir aicināts piedalīties, jo mēs paši esam tie, kuŗi rakstām savas tautas, savas valsts vēsturi, veidojam mūsu bērnu un līdzcilvēku attieksmi pret vēstures notikumiem.

www.ZLA.se redakcijas vārdā,
Aira Miķelsone,
e-pasts redakcija@zla.se

Mūziķis Dons pošas uz Angliju

13. februārī ar pirmo koncertu Lielbritānijā, Lesterā, uzstāsies Latvijā pazīstamais popmūziķis un iemīļotais dziedātājs Dons ar grupu. 2015. gada vasarā Dons aizvadīja vairākus lieliskus koncertus Latvijā, pabeidzot koncertprogrammu “Dons. Ceļojums”, un līdz 2017. gadam nolēmis ieturēt radošo pauzi, lai ierakstītu jaunu mūzikas albumu. Tomēr, par lielu prieku ārzemēs dzīvojošajiem latviešiem un sava talanta cienītājiem, Dons ir piekritis kļūt par “Bērzes Strazdu” četrus gadus pastāvēšanas jubilejas goda viesi. “Bērzes Strazdi” ir vērienīgu sarīkojumu un koncertu rīkotāji latviešiem Lielbritānijā. Organizācijas pastāvēšanas laikā ir notikuši vairāk nekā 60 sarīkojumi dažādās Anglijas pilsētās, kā arī veiksmīgi beigušies vairāki labdarības projekti un palīdzības akcijas Latvijā, par ko regulāri varat izlasīt arī *Brīvā Latvijā*. Latvieši Anglijā ir iemīļojuši “Bērzes Strazdu” sarīkojumus, kas pārsteidz ar savu vērienu un iespēju tajos redzēt savus iemīļotos pašmāju māksliniekus, arī esot tālumā no Latvijas.

Dona koncertprogrammā, ko mūziķis dzīvajā izpildījumā pie-

dāvās baudīt klausītājiem Anglijā, iekļauti gan mūziķa populārākie hīti, kā “Pāriet bailes”, “Signāls”, “Pēdējā vēstule”, gan dziesmas no jaunākā albuma “Sibīrija”, kas veidots, Donam iedvesmojoties no vairāk nekā 25 000 kilometru garā ceļojuma līdz pat Vladivostokai un Varanasi, Indijas vecākajai pilsētai. Visa vakara garumā, pauzēs, kā arī pēc Dona koncerta apmeklētājus priecēs HipHop un R’N’B mūzikas virtuozs, video deju speciālists – DJ VENTO.

Dziedātājs un mūziķis Arturs Šingirejs, kuŗš labāk pazīstams ar skatuves vārdu Dons, savu publicitāti ieguva mūzikas talantu realitātes šovā 2003. gadā un kopā ar dziedātāju Lily izdeva albumu, kuŗa vairākas dziesmas nokļuva Latvijas hitparāžu pirmajās vietās. 2006. gadā Dons izdeva savu pirmo soloalbumu *Lights On*. Dons vairākus gadus ir sadarbojies ar latviešu komponistu Zigmaru Liepiņu un 2007. gadā piedalījās Latvijas Nacionālā teātra izrādē “Adata”, kur izpildīja slaveno dziesmu “Ja tu man esi”, savukārt 2008. gadā Dons izdeva albumu latviešu valodā “Lelle”. Pēc tam mūziķis dzīvoja Londonā un uzstā-

jās ar pseidonimu *Art Green*. Vēlāk atgriezies Latvijā. 2012. gadā izdevis singlu “Signāls”, kas tika atzīts par 2012. gada radio hītu un uzvarēja konkursā “Mūzikālā banka 2012”.

Dons ir kļuvis par pirmo latviešu mākslinieku, kas “Mūzikālajā bankā” uzvarējis vairāk nekā vienu reizi. Dons uzvarēja arī “Mūzikālajā bankā 2013” ar dziesmu “Pēdējā vēstule”, bet par gada vērtīgāko dziesmu klausītāju un mūzikas ekspertu kopvērtējumā 2014. gadā kļuva Dona dziedātā “Pāriet bailes” no albuma “Varanasi”.

Sarīkojuma norises vieta:
THE CORAH SUITE First floor Euro house St John Street Leicester LE1 3WL

Bilētes: <https://www.eventbrite.co.uk>

Ieejas maksa: £20 – iepriekšpārdošanā, £25 – sarīkojuma dienā.

Plašāka informācija:
Tālrunis: (0) 7703 611883 (Vera)
www.strazdi.co.uk
berzesstrazdi@inbox.lv
<http://draugiem.lv/strazdi>
<https://facebook.com/berzesstrazdi>
Twitter: @Berzes_Strazdi

Marta Landmane

*Laipošu piesardzīgi –
Neizpatikšu,
Bet – laipa šaura,
Slīd kāja, melo mēle.*

*Visi labie nodomi – vējā,
Pa straumi burbulēdami
aizburbulēja.*

Nu – vai nav cilvēciski?

VISAS LATVIJĀ IZNĀKUŠĀS GRĀMATAS
VARAT IEGĀDĀTIES
PIE LIELĀKĀ GRĀMATU TIRGOTĀJA

“LATVIJAS GRĀMATA”

RAKSTIET, ZVANIET,
UN GRĀMATAS
JUMS PIESŪTĪS PA PASTU.

SIA “L. Grāmata”
Rīga, Elijas iela 17, LV-1050

Tālrunis: +371 67223294

Tālrunis: +371 67227248

E-pasts: lgramata@lgramata.lv

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

Nav iespējams izsniegt atļauju Okupācijas mūzeja piebūves celtniecībai

Rīgas pilsētas būvvaldei pašlaik nav tiesiska pamata izdot būvatļauju Latvijas Okupācijas mūzeja piebūves celtniecībai, teica Rīgas pilsētas būvvaldes pārstāve Ilze Žūka. Būvvalde nevar izsniegt atļauju, jo nav saņēmusi ne koriģētu būvprojektu, ne pozitīvu Rīgas pilsētas architekta biroja atzinumu. Koriģēta projekta dokumentācijas iesniegšanas termiņš bija 6. janvāris, kuŗu nepieciešamības gadījumā bija iespējams pagarināt, par to informējot līdz 11. janvārim.

(Vairāk lasiet 10. lpp.)

Ar gara spēku pret karaspēku

(Turpinājums no 1. lpp.)

13. janvārī Latvijas Mākslinieku savienības (LMS) galerijā tika atklāta 40. ikgadējā vizuālās mākslas izstāde “Rudens 2015/ Barikādēm 25”. LMS rīkotā ikgadējā izstāde šoreiz notiek starptautiskā kontekstā, sadarbībā ar Lietuvas Mākslinieku asociāciju un Igaunijas Mākslinieku asociāciju, kā arī ar 1991. gada Barikāžu mūzeju. 28. janvārī LMS galerijā notiks diskusija.

“Brīvību Baltijai” un “Tev mūžam dzīvot Latvijā” bija uzraksti uz betona blokiem, kuŗi 1991. gada janvāra barikādēs sargāja Latvijas parlamentu. Tie pēc Saeimas iniciatīvas sadarbībā ar Latvijas Mākslas akadēmiju barikāžu atceres 25. gadadienas priekšvakarā atjaunoti.

Barikāžu dalībnieki stratēģiski svarīgo ēku sargāja ne tikai no ārienes, arī ēkas iekšpusē pie logiem un durvīm bija izvietoti vīri, kuŗiem ieejas bija jānosargā iespējamā uzbrukuma gadījumā. Saskaņā ar atmiņu stāstiem, lielākajai daļai sargu vienīgais bruņojums bijuši dzelzs stieņi. Piemērot 1991. gada barikāžu laiku, 16. janvārī Doma laukumā notika barikāžu rekonstrukcija. 20. janvārī Rīgas Domā notika koncerts “Ar domu par rītdienu”, kuŗā skanēja tautā iemīļotas Atmodas laika un mūsdienās populārītāti iemantojušas dziesmas gan kuŗu, gan solistu atskaņojumā.

Netālu no Vecmilgrāvja tilta, kur slejas vientuļš, balts krusts, barikāžu laikā atradās ap 50 smagās tehnikas vienību. Tas bija bīstamākais Latvijas sargu postenis, jo turpat netālu bazējās omonieši. Sajutuši PSRS nodevību, viņi ārdījās kā stūrī iedzīti dzīvnieki. Bruņutehnikas apšaudē viena lode galvā ķēra 39 gadus veco Satiksmes ministrijas šoferi Robertu Mūrnieku. Viņš kļuva par pirmo barikāžu upuri.

Satiksmes ministrijas šoferim Robertam Mūrniekam veltītais pieminēklis pie Vecmilgrāvja tilta // Foto: LETA

Mārupes kapos notika Roberta Mūrnieka piemiņai veltīts atceres brīdis.

Prezidents valdības veidošanu uztic Mārim Kučinskim

Valsts prezidents Raimonds Vējonis jaunās valdības veidošanu uzticējis Zaļo un Zemnieku savienības virzītajam Saeimas deputātam Mārim Kučinskim (attēlā).

“Ši nav nekāda uzvara, bet vismaz jauna posma sākums,” žurnālistiem sacīja Kučinskis. Kučinska ieskatā koalīcija būtu jāveido trim partijām – ZZS, Nacionālajai apvienībai (NA) un

Vienotībai. Prezidents pauda pateicību Vienotības kandidātam Kārlim Šadurskim, kuŗš bija otrs pretendents uz Ministru prezidenta posteni.

Zaļo un Zemnieku savienības Ministru prezidenta amata kandidāta Māra Kučinska priekšrocības pār Vienotības kandidātu Kārlī Šadurski bija skaidrāks valsts attīstības redzējums un lielāka iespēja izveidot koalīciju, LTV savu lēmumu premjēra amatam nominēt Kučinski skaidroja Valsts prezidents Raimonds Vējonis.

Pēc TV raidījuma *Nekā personīga* informācijas, Māra Kučinska (ZZS) valdībā varētu nokļūt Imants Parādnieks (NA), kā arī Inese Lībiņa-Egnere (Vienotība) un Arvils Ašerādens (Vienotība). Saskaņā ar darba variantu, finanču ministre būtu Dana Reizniece-Ozola (ZZS), satiksmes ministrs būtu Uldis Augulis (ZZS), aizsardzības ministra amatu saglabātu Raimonds Bergmanis (ZZS) un zemkopība ministra amatu – Jānis Dūklavs (ZZS). Nacionālās apvienības pārziņā paliktu Kultūras ministrija, tādējādi darbu varētu turpināt Dace Melbārde (NA), savukārt labklājības ministra amatu plānots uzticēt Saeimas deputātam Imantam Parādniekam (NA). Ekonomikas ministrs būtu Kaspars Gerhards (NA). Vienotībai paredzēta atbildība par Tieslietu ministriju, ministres amatu uzticot Saeimas deputātei Inesei Lībiņai-Egnerei (Vienotība). Izglītības ministrs būtu Arvils Ašerādens (Vienotība), bet uz veselības ministra amatu kandidē demisionējušais Ministru prezidents Laimdota Straujuma padomnieks veselības aprūpes jautājumos Renārs Putniņš (Vienotība) vai bijušais valsts SIA “Paula Stračiņa klīniskā universitātes slimnīca” valdes priekšsēdis Dins Šmits. Iekšlietu ministra amatu saglabātu Richards Kozlovskis (Vienotība), ārlietu ministrs būtu Edgars Rinkēvičs (Vienotība).

Gruzijas parlamenta priekšsēdis Latvijā

Latvijā viesojās Gruzijas parlamenta priekšsēdis Dāvids Ušupašvili. Augstais viesis Ministru kabinetā tikās ar Ministru prezidentu Laimdotu Straujumu. Sarunā Straujuma uzsvēra, ka Latvija turpinās atbalstīt Gruziju tās reformu procesos un atzinīgi vērtēt progresu, kas vērsti uz to, lai stiprinātu Gruziju kā drošu demokrātisku un attīstītu valsti.

Būvniecības uzņēmumiem piešķirts ASV fināncējums

Divi Latvijas būvniecības uzņēmumi – SIA *Arērs* un SIA *Merks* saņēmuši 8 miljonu eiro fināncējumu no NATO Atbalsta un iepirkumu aģentūras, lai veiktu ēku remontdarbus Ādažu militārā bazē un Lielvārdes aviācijas bazē. Abi ASV fināncētie projekti Eiropas iedrošināšanas iniciatīvas (*European Reassurance Initiative*) ietvaros ir pirmie Baltijas valstīs un ir daļa no centieniem stiprināt ASV apņemšanos atbalstīt savu sabiedroto spējas dro-

šību un teritoriālo integritāti Baltijas reģionā. Ādažu militārās bāzes projekta izmaksas ir aptuveni 7 miljoni eiro, kur būvdarbu laikā tiks uzlaboti šaušanas poligoni un nodarbbu teritorija, kā arī tiks veikti remontdarbi noliktavu un apkopes ēkās. Abu projektu realizācija notikusi ASV Bruņoto spēku virspavēlniecībai Eiropā, ASV Armijai Eiropā, ASV Gaisa spēkiem Eiropā un ASV vēstniecībai Latvijā, sadarbojoties ar Latvijas Aizsardzības ministriju un Nacionālajiem Bruņotajiem spēkiem. Būvniecības darbus plānots pabeigt 2017. gada vasarā.

Latvijas un Somijas ārlietu ministru tikšanās

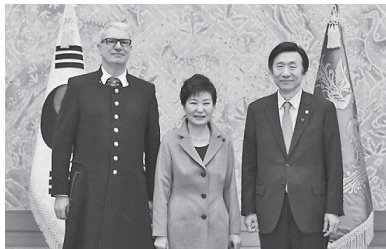
Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs tikās ar Somijas ārlietu ministru Timo Soini (*Timo Soini*), kuŗš bija ieradies Latvijā darba vizītē (*attēlā*). Ārlietu ministri augstu novērtēja abu valstu labo sadarbību, īpaši izceļot ciešo politisko dialogu, veiksmīgo ekonomisko sadarbību un tās attīstības potenciālu.

Ministri uzsvēra sekmīgo sadarbību Baltijas valstu un Ziemeļvalstu reģionā, īpaši ņemot vērā Latvijas koordinācijas gadu Baltijas un Ziemeļvalstu (*Nordic-Baltic Eight, NB8*) sadarbības formātā, kā arī Somijas koordinācijas gadu Ziemeļu Ministru padomē. Tika pārrunātas sadarbības iespējas NB8 formātā prioritāšu īstenošanā – drošības stiprināšana reģionā un ES Austrumu partnerība. Sarunas laikā tika apspriesta arī situācija Ukrainā un citās ES Austrumu partnerības valstīs, kā arī Somijas sadarbība ar NATO.

Korejā akreditēts Latvijas vēstnieks Pēteris Vaivars

15. janvārī Latvijas vēstnieks Korejas Republikā Pēteris Vaivars svinīgā ceremonijā iesniedza akreditācijas vēstules Korejas prezidentei Gunhei Parkai (*attēlā*).

Vēstnieks pateicās Korejas pusei par īpašo pretimnākšanu un atbalstu Latvijas vēstniecības atvēršanai Korejā 2015. gadā, un pauda pārliecību, ka vēstniecība aktīvi strādās divpusējo attiecību padziļināšanā, it īpaši ekonomiskajā jomā, veicinot tūrisma un ekspertu kontaktus izglītības, zinātnes un citās jomās. P. Vaivars izteica pateicību par Korejas atbalstu Latvijas uzņemšanas procesā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā (*OECD*).

Aicina stiprināt NATO klātbūtni Baltijas valstīs

Ārlietu ministrs Edgars Rinkēvičs Traķos piedalījās ārlietu un drošības politikas ekspertu seminārā “Sniega tikšanās” (*Snow Meeting*), uzstājās sesijā, kas veltīta NATO tematikai – 8. un 9. jūlijā paredzētajam NATO galotņu apspriedei (samitam) Varšavā – alianses gatavībai stāties pretī mūsdienu drošības izaicinājumiem, kā arī ASV iesaistei drošības stiprināšanā Baltijas reģionā un Eiropā. Uzrunā E. Rinkēvičs norādīja uz sarežģīto situāciju, kas valda NATO dalībvalstu robežu tuvumā un liek aliansei būt aktīvai, un stāties pretī globāliem izaicinājumiem. Notikumu attīstība pasaulē liek NATO atgriezties pie sava pamatuzdevuma – alianses locekļu drošības garantēšanas.

Saeima apstiprina Latvijas kaŗavīru nosūtīšanu uz operācijām

Saeima 14. janvārī apstiprināja Latvijas kaŗavīru nosūtīšanu uz militāro operāciju Irakā pret teroristisko organizāciju *Daesh* (*Islāma valsts*) un uz ANO misiju Mali. Lai gan operācijas termiņš starptautiskajos dokumentos patlaban nav noteikts, tomēr, ņemot vērā uzticēto uzdevumu raksturu un apjomu, Nacionālo bruņoto spēku (NBS) dalība pret *Daesh* vērstajā starptautiskās koalīcijas militārajā operācijā Irakā noteikta uz laiku līdz 2018. gada 1. februārim. Savukārt ANO vadītajā visaptverošajā stabilizācijas misijā Mali Nīderlandes vadītā informācijas aprārdes stāba vienības sastāvā NBS plāno sākt piedalīties no 2016. gada februāra. Tā būtu pirmā reize, kad NBS kaŗavīri piedalītos ANO misijā. Patlaban ANO rezolūcijā operācijas darbības laiks noteikts līdz 2016. gada 30. jūnijam, tomēr turpmākā NBS dalība operācijā tiks nodrošināta atbilstoši ANO pieņemtajiem lēmumiem attiecībā uz misijas mandātu, uzdevumiem un darbības termiņu. Apdraudējuma līmenis Latvijas kaŗavīriem, atrodoties Mali, būtu vērtējams kā vidējs, norāda Aizsardzības ministrija.

Aicina uz semināru par audzģimenēm Īrijā

29. janvārī plkst. 10.30 Latvijas vēstniecībā Īrijā, 92 St. *Stephen's Green, Dublin 2*, notiks informatīvs seminārs par audzģimenēm Īrijā. Semināru rīko Latvijas ev. lut. Baznīcas (LELB) Latvijas draudze Īrijā sadarbībā ar Latvijas vēstniecību Īrijā un Īrijas Audzģimeņu asociāciju (*Irish Foster Care Association*). Seminārā piedalīsies Īrijas Audzģimeņu asociācijas pārstāvji, latviešu un īru audzģvecāki, kuŗi dalīsies savā pieredzē un atbildēs uz jautājumiem. Uz semināru tiek aicinātas piedalīties gan tautiešu ģimenes, gan latviešu sabiedrisko organizāciju un grupu pārstāvji, kuŗi būtu ieinteresēti savā reģionā dalīties ar iegūto informāciju un sniegt atbalstu potenciālajam audzģimenēm.

(Turpinājums 4. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 3. lpp.)

Latvijas vēstniecība aicina atbalstīt LELB Latviešu draudzes Īrijā organizēto skaidrojošo semināru potenciālajām audzēģimēm un līdz **25. janvārim** apstiprināt dalību, rakstot uz e-pastu inguna.mieze@gmail.com vai zvanot pa tālruni +353862216877.

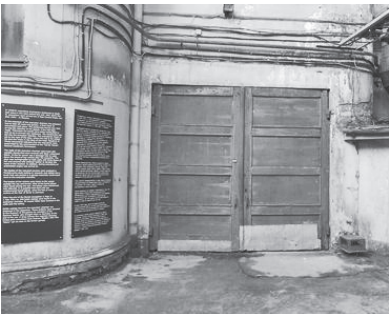
"Aiz šiem vārtiem vaid zeme!"

27. janvārī pulksten 14 Starptautiskajā holokausta dienā Latvijas Kaŗa mūzejā notiks pazīstamo vēsturnieku Kārļa Kangera, Ulda Neiburga un Rudītes Vikšnes grāmatas "Aiz šiem vārtiem vaid zeme. Salaspils noietne 1941–1944" atvēršanas sarīkojums.

Grāmatu ir izdevusi izdevniecība *Lauku Avīze* sadarbībā ar Salaspils novada pašvaldību un Latviešu fondu. Objektīva akadēmiska pētījuma veikšanu, kā arī grāmatas izdošanas nepieciešamību, ir rosinājuši arī Ārlietu ministrija, lai varētu informēt un skaidrot Latvijas vēstures jautājumus pasaulē.

Melnā gadadiena – 15. janvārī

Šogad 15. janvārī apritēja 75 gadi, kopš Latvijā PSRS okupācijas varas galvenais represīvais orgāns – čeka – veica pirmos politiski motivētos Latvijas pilsoņu nāvessodus. 1941. gada 15. janvārī parakstīti 10 akti par nāves soda izpildi. Nošaušana notika čekas galvenajā ēkā Rīgā, Brīvības ielā 61 ierīkotajā šautuvē (*attēlā*).

Līdz šim zināms, ka 1941. gada no janvāra līdz jūnijam beigām Rīgā čekisti ir izpildījuši nāvessodus 285 cilvēkiem. 186 cilvēku mirstīgās atliekas tika atrastas Baltezerā, Babītē, Dreiliņos un Ulbrokā, 99 cilvēki nošauti Rīgas Centrālcietumā un aprakti 4. korpusa pagalmā.

Pretvēža zāļu Rigvīr uzvaras gājiens

Mediķu ieskatā droši var apgalvot, ka Latvijā vēzis skāris gandrīz vai katru ģimeni. Tā bieži ir nāvējoša slimība, ko gan var arī ārstēt vai vismaz pagarināt slimnieka mūžu. Viena no vēža pacientu cerībām ir arī Latvijā radītais preparāts – vīruss *Rigvīr*, ko Latvijas Zinātņu akadēmija iekļāvusi starp visu laiku desmit izcilākajiem Latvijas zinātnes sasniegumiem. Tas ir vīruss, kas iekļūst audzējā un iznīcina vēža šūnas, nekaitējot pacienta veselībai. Tieši šī "brīnumefekta" dēļ viroterapija ir ļoti pieprasīta gan Latvijas iedzīvotāju, gan ārvalstnieku vidū. Tādēļ jau pavisam drīz Starptautiskais Viroterapijas

centrs plāno atklāt jaunu kliniku Jūrmalā, klusā šķērsielā Majoros, un tajā tiksot piedāvāta kompleksa un individuāla pieeja vēža ārstēšanā.

Latvijā ārstēties ir ieradusies ir pacienti no aptuveni 50 valstīm, lai saņemtu viroterapiju ar *Rigvīr*. Visvairāk pacientu Starptautiskajā Viroterapijas centrā ir no ASV. Pateicoties *Rigvīr*, Latvija ir kļuvusi par lideri un tajā pašā laikā par jaunatklājēju viroterapijas sfērā.

Populārizē latviešu un igauņu valodu

Latvijas un Igaunijas Ārlietu ministrija izsludinājušas ikgadējo Kopējās latviešu un igauņu valodu populārizēšanas balvas (Valodu balva) konkursu. Saskaņā ar nolikumu balvai var piešķirt tulkotājus, latviešu valodas skolotājus Igaunijā un igauņu valodas skolotājus Latvijā, kā arī latviešu un igauņu valodu pētniekus par to ieguldījumu valodas populārizēšanā 2015. gadā. Valodu balvas mērķis ir sekmēt abu valstu divpusējo sadarbību, veicinot latviešu un igauņu valodas apguvi, latviešu-igauņu un igauņu-latviešu tulkotāju aktivitāti un profesionālītāti dailliteratūras, politisko, zinātnisko un citu tekstu tulkošanā, kā arī stimulat latviešu un igauņu valodu pētnieku, un valodas skolotāju ieguldījumu latviešu valodas populārizēšanā Igaunijā un igauņu valodas populārizēšanā Latvijā.

Patvēruma meklētāji grib dzīvot Rīgā vai Jūrmalā

Līdz šim patvēruma meklētāji Latvijā izrādījuši interesi par apmešanās iespējām Rīgā vai Jūrmalā, intervijā Latvijas Radio sacīja Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) priekšnieka vietniece Maira Roze. PMLP pārstāve skaidroja, ka patvēruma meklētāji, kas ierādisies Latvijā, centrā "Mucenieki" pavādis tikai aptuveni trīs mēnešus. Pēc tam šīs personas mēģinās atrast dzīvesvietu un darbu citviet.

Līdz ar to Roze sacīja, ka nav pamata iedzīvotāju bažām, ka patvēruma meklētāji arī pēc šiem trīs līdz 3,5 mēnešiem paliks Ropāžu pašvaldībā. Turklāt pat-

laban patvēruma meklētāji lielākoties izrādījuši interesi par dzīvesvietu un darba iespējām Rīgā un Jūrmalā. Rīgā patvēruma meklētājiem noteikti būtu vieglāk ar darba meklējumiem, taču dzīvesvietas nodrošināšana būtu problemātiskāka. Pirmos patvēruma meklētājus no Grieķijas uz Latviju varētu pārvest februārī. Drīzumā Valsts robezsardzes pārstāvji dosies uz Grieķiju, tādējādi uzsākot patvēruma meklētāju atlasīšanas procesu.

Pirmie Lietuvā uzņemtie patvēruma meklētāji vērsušies tiesā

Pirmā bēgļu ģimene Lietuvā ar lidmašīnu no Grieķijas ieradās decembra vidū – četri irakieši – tēvs, māte un divi bērni. Irakieši ir vērsušies tiesā pret Lietuvas Migrācijas departamentu, jo ģimenei piešķirta papildu tiesiskā aizsardzība, bet ne bēgļa statuss.

Migrācijas departaments skaidro, ka papildu tiesiskā aizsardzība dod pagaidu uzturēšanās atļauju, taču no aizsardzības viedokļa šis statuss neatšķiras no bēgļa statusa – tāpat ir atļauts uzturēties Lietuvā un izmantot integrācijas iespējas. Papildu tiesiskā aizsardzība nozīmē, ka irakieši Lietuvā var dzīvot divus gadus. Pēc tam atļauju var pagarināt, bet ja draudi, kuŗu dēļ viņi devušies prom no dzimtenes, vairs nepastāv, viņi var atgriezties Irakā.

Latvijā ASV tankus nomainīs kaujas mašīnas Stryker

Latvijā ieradies nākamā ASV operācijas *Atlantic Resolve* rotācija – 170 kaŗavīru, kuŗi trensies kopā ar Nacionālo bruņoto spēku kaŗavīriem un piedalīsies starptautiskajās militārajās mācībās. ASV 2. kavalērijas pulks ir pastāvīgi izvietots Vilzekā, Vācijā, un šī būs jau trešā šī pulka rotācija Latvijā. Plānots, ka šī pulka kaŗavīri uzturēsies Latvijā līdz maija sākumam.

Vilciena sastāvs ar 2. kavalērijas pulka militāro tehniku no Klaipēdas ieradās Garkalnes dzelzceļa stacijā. Pēc tā izkraušanas 25 bruņotas kaujas mašīnas *Stryker*, kravas automašīnas un militārās apvidus automašīnas *HMMWV*, kā arī cita veida aprīkojums tiks nogādāts Ādažu bāzē.

Nils Muižnieks saņem balvu

Eiropas cilvēktiesību komisārs Nils Muižnieks nule saņēmis Strasbūras Preses kluba balvu. Muižnieks par Eiropas cilvēktiesību komisāru tika izvēlēts 2012. gada janvārī. Šo misiju viņš veiks sešus gadus, cerot panākt izpratni par cilvēktiesībām un to aizsardzību ES dalībvalstīs.

Nils Muižnieks

Strasbūras Preses klubs savu balvu šogad par paveikto cilvēku pamatbrīvību un tiesību izpratnes veicināšanā izvēlējās pasniegt Nilam Muižniekam.

Indijā atklāj Latvijas filmu dienas

13. janvārī Indijas galvaspilsētā Ņūdēli atklāja Latvijas filmu dienas, kuŗu laikā Indijas skatītājiem būs iespēja noskatīties sešas Latvijas filmas. Ievadot sarīkojumu un sveicot viesus, Latvijas vēstnieks Aivars Groza uzsvēra, ka filmu izrādīšana veicinās aktīvu dialogu starp Latvijas un Indijas kultūras jomu pārstāvjiem, un novēlēja abu valstu kino profesionāļiem veiksmīgu kopējo projektu realizāciju. Šim nolūkam pie iewicz kinoteātri viesiem bija sagatavots informatīvs stends, sniedzot pārskatu par Latvijas bagāto kultūras piedāvājumu.

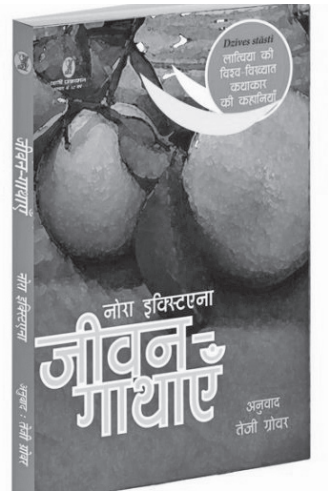

Latvijas vēstnieks Indijā Aivars Groza

Atklāšanas seansā tika demonstrēta Aigara Graubas filma "Sapņu komanda 1935" par leģendārās Latvijas basketbola izlases panākumiem pirmajās Eiropas meistarsacīkstēs, nodrošinot valstij paliekošu vietu pasaules sporta vēsturē. Vēstnieks sacīja, ka šo tradīciju turpina Latvijas lepnums Kristaps Porziņģis, kuŗš ļoti sekmīgi spēlē ASV komandā *Knicks*.

Indijā prezentē Noras Ikstenas grāmatu "Dzīvesstāsti"

Ņūdēli Pasaules grāmatu izstādē prezentēja Noras Ikstenas krājumu "Dzīvesstāsti" hindi valodā. Sarīkojuma atklāšanā Latvijas vēstnieks Indijā Aivars Groza iepazīstināja klātesošos ar Ikstenas daiļradi, uzsvērot grāmatas tulkojuma nozīmi Latvijas un Indijas kultūras sakaros. Līdztekus tika prezentēti arī norvēģu autora Jona Foses (*Jon Fosse*) romāna tulkojums, un vēstnieks izcēla šo simbolisko sakrītību Latvijas ārpolitikā, jo 2016. gadā Latvija koordinē Baltijas valstu un Ziemeļvalstu sadarbību.

Grāmatas "Dzīvesstāsti" tulkojuma hindi valodā vāks

N. Ikstenas grāmata "Dzīvesstāsti", ko hindi valodā tulkojusi slavēna Indijas rakstniece Tedži Grovere (*Teji Grover*), nākusi klajā izdevniecībā *Vani Prakashan*.

Orhūsā atklāj Baltijas filmu festivālu

Orhūsā vēstnieks Dānijā Kaspars Ozoliņš ar uzrunu atklāja Baltijas valstu dokumentālo filmu festivālu *Baltic Frames* un festivāla kurātoriem uzdāvināja Latvijas Nacionālā kino centra izveidoto latviešu kino filmu klasiķu izlasi. Atklāšanā apmeklētājiem bija iespēja noskatīties režisora Herca Franka dokumentālo filmu "Vecāks par desmit minūtēm". Festivālā tika izrādītas arī Pēterļa Krilova un Viestura Kairiša dokumentālās filmas.

Atrasta unikāla vēstures liecība

Decembrī Rīgas Stradiņa universitātes telpās atrasta unikāla vēstures liecība – fotogrāfija, kuŗā iemūžināti *Jāņa Cimzes* 100. dzimšanas dienas piemiņas svētki. Fotogrāfija tika atrasta nejauši. Rakstniecības un mūzikas muzeja speciālisti konstatēja, ka fotogrāfija ir Latvijas kultūrvēsturei nozīmīga liecība. Attēlā redzamā cilvēku grupa fotografēta Cimzes 100. dzimšanas dienas piemiņas svētkos Valkā 1914. gada 21. – 22. jūnijā (pēc vecā stila). Ziņas sakopojis **P. Karlsons**

LAIKU UN VIETU MIJĀS

FRANKS GORDONS

Hitlers peklē droši vien tagad jaunā priekā zviedz.

Kaut gan Hitlers, Himlers un īpaši Gebelss pēc skata neatbilst ideālam ārieša tipam, Lielvācijas fireram sapnis bija padarīt vāciešus par gaišmatānu, zilacainu *Herrenvolk* – kungu tautu, tādu kā cilvēces izlasi. *Ahnenerbe* (Senču mantojums) ietvaros tika ierīkotas tādas kā vaislas stacijas, kur īpaši atlasīti SS vīri kopojās ar īpaši atlasītām vācietēm, ražojot “nordiskus” – tīrasiņu bērnus. Brīžiem uz Vāciju darbā nosūtītos poļu vai krievu strādniekus, kam uz drēbēm bija uzšuve *OST*, sodīja ar nāvi par intīmu tuvību ar vācietēm.

Pēc Hitlera pašnāvības, sabrūkot Trešajam reicham, Rietumu sabiedroto pavēnī vācu tautā sākās pārvērtības, var teikt, līdz nepazīšanai. Kādu triju paauzdu laika posmos, 70 gadu gaitā, no Ziemeļjūras krasta līdz Bavārijas Alpiem izveidojās atvērta sabied-

riība, valdīja brīvība un iecietība pret visām tautām, ko visnotaļ populārizēja tādi *mediji* kā *Die Zeit* un *DER SPIEGEL*. Vācijas konstitūcijas (*Grundgesetz*) pirmajā pantā tika uzsvērts: “Cilvēka cieņa ir neaizskarama” un 16. pantā: “Politiski vajātie bauda patvēruma tiesības.” Divi miljoni turku viesstrādnieku, kas kopš 1962. gada sāka apmesties Rietumvācijā, radīja problēmas, bet lielākoties pašas kopienas ietvaros, kur patriarchy attieksme pret sievieti turējās. Un kamēr PSRS protektorātā – tā devētajā VDR – 40 gadu no vietas sludināja “mīlestību pret padomju cilvēkiem”, telpā starp Reinu un Elbu, kur turēja godā Rietumu vērtības, pret iecelotājiem no citiem kontinentiem vāciešu vairojums izturējās labsirdīgi, dažviet pat labestīgi.

Un kad pērnvasar par Vāciju brāzās migrantu vilnis no Sirijas un Ziemeļāfrikas, viena gada

laikā sasniedzot miljonu, tā bija Angelas Merkeles “zvaigžņu stunda” (*Sternstunde*), viņa, cēlā žestā izpletusi rokas, pateica “*Willkommen*” (laipni lūdzam) un, aci nepamirkšķinot, deklarēja: “*Wir schaffen das*” (mēs to paveiksim). *TIME* Angelu Merkeli iecēla *Person of the Year* (gada personas) godā, ilustrējot slavināto rakstu par Vācijas kancleri ar bildēm, kuŗās starojoši cilvēkmīlestības gars.

Šī *TIME* numura metiens vēl nebija sasniedzis visus kioskus, kad visai Vācijai lika nodrebēt šoks: iepretim Ķēlnes varenajai katedrālei ar tās milzu torniem, kas kļuva par kristīgās Eiropas simboliem, gadmijas vakara burzmā, skatot uguņošanas blīkskiem, liksmotāju pūli iespraucās melnīgsneju bruņaganu jauniešu grupas, kas metās, izmantojot drūzmu, aptautīti, apčamdīti un pie reizes aplaupīti “vietējās” sievietes, īpaši jaunā-

kās. Ap katru no tām acumirkli sastājās vairāki šādi “kārumsnīki”, izveidojot ciešu loku.

Tai pašā vakarā līdzīgi skati atkārtojās Hamburgā, Štutgartē, pat Stokholmā un Helsinkos.

Tāpēc Hitlers peklē zviedza, jo tas, kas notika laukumā starp Ķēlnes dzelzceļa staciju un vareno katedrāli, pārvilka svītru visiem kancleres un viņas ministru svētīgajiem nodomiem un uzmodināja plašos vācu tautas slāņos žultainu naidu pret visiem bruņaganu un melnīgsnējiem migrantiem, no kuŗiem ne visi bija izmisuši bēgļi un kuŗu vidū netrūka tādu, kas gribēja iekārtoties Eiropā un nelietīgi izmantot tās viesmīlību.

Pēkšņi uzvirtojušo naida vilni ne visai gudri izmantoja žurnāla *FOCUS* redakcija, liekot uz vāka kailu blondīni, uz kuŗas pleciem redzami melnu pirkstu nospiedumi.

Daudzi analītiķi atgādina, ka

lidzīgas ainas bija redzamas Kairas *Tahrir* laukumā 2011. gadā, kad Ēģiptē uzplauka tā dēvētais “arabu pavasaris” un tās galvaspilsētas centrā drūzmējās demonstrantu poļi: arī te vīrieši grābstījās ap sievietēm – “savējam” musulmanēm, bet arī un īpaši ārzemniecēm – tūristēm vai žurnālistēm.

Vispār jau būtu jāpiemietina, ka “tā uzvedas” ne tikai islāmīgi vīrieši: pārpildītajos Tokijas pazemes vilcienu vagonos sievietes masveidā cieš no vīriešu pieskārieniem, un Indijā radās doma par īpaši sievietēm paredzētiem dzelzceļa vagoniem, lai glābtos no uzmācīgiem ceļabiedriem.

Skaidrs ir viens: Vācijā tagad parādās plakāti ar uzrakstu *Haß statt Liebe* (Naidis, nevis mīla). Migranti no sveiktiem viesiem (darba spēks!) kļuvuši par nastu, par lāstu.

Jaunā valdība – vai tā būs labāka?

KĀRLIS STREIPS

Valsts prezidents Raimonds Vējonis par izvirzāmo kandidātu Latvijas Ministru prezidenta amatam domāja ilgi un dikti, un galu galā izvēlējās Latvijas *Zaļo un Zemnieku savienības (ZZS)* pārstāvi Māri Kučinski. Kandidātos, tā teikt, palika *Vienotības* pārstāvis Kārlis Šadurskis, kuŗu viņa partija tā isti pat neizvirzīja, daļēji tāpēc, ka nebija pārliecības, vai viņam būtu vienprātīgs atbalsts pašā *Vienotības* frakcijā, kur nu vēl citās.

Savukārt “zaļie zemnieki” sākumā apgalvoja, ka savu kandidātu neizvirzīs, jo, ja reiz *Vienotība* bija vadījusi valdību līdz Laimdotas Straujuma demisijai, tad loģiski būtu tai turpināt darbu arī pēc tam. Lasītāji atcerēsies, ka Valsts prezidents vienubrīd pateica, ka iniciatīvu kandidātu meklēšanā viņš ņems savās rokās, līdz beidzot paziņoja, ka ir izvēlējis M. Kučinski.

Māris Kučinskis dzimis 1961. gadā, viņam “kontā” ir ievērojama politiska pieredze. 1994. gadā Kučinskis kļuva par Valmieras pilsētas domes deputātu, pēc četriem gadiem par domes priekšsēdi. Paralleli viņš vadīja Valmieras rajona padomi. Saeimā M. Kučinskis iekļuva 2003. gadā, kad kādreizējais Latvijas premjērministrs Andris Šķēle atteicās no deputāta mandāta un aizgāja no politikas pavism. 2004. gada decembrī Kučinskis kļuva par reģionālās attīstības un pašvaldību ministru. Vēl pēc diviem gadiem atkal tika ievēlēts Saeimā, kļūstot par Tautas partijas Saeimas frakcijas priekšsēdi. 2010. gadā viņš kļuva par deputātu kā apvienības “Par labu Lat-

viņu” pārstāvis, bet pērn, pēc pārtraukuma, Saeimā atgriezās atkal, šoreiz kā ZZS pārstāvis. Starplaikā bijis Latvijas Lielo pilsētu asociācijas padomnieks un tad izpilddirektors. Saeimā Kučinskis patlaban pārstāv Liepājas partiju (“zaļajos zemniekos” ir ne tikai *Zaļā* partija un Latvijas Zemnieku savienība, bet arī vairākas citas partijas, tostarp arī minētā).

Tomēr Māra Kučinska izvirzīšana premjērministra amatam var raisīt pāris jautājumu. Pirmkārt, viņš bija ļoti redzams Tautas partijas pārstāvis laikā, kad Aigars Kalviša vadībā partija demonstrēja lielu patvaļu. Starp citu, laikā pirms 2006. gada vēlēšanām partija krietni pārtērēja atļauto kampaņas izdevumu summu, turklāt arī organizējot “trešo personu” atbalsta kampaņu, kuŗu vadīja A. Kalviša biroja vadītājs Jurģis Liepnieks. Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) partijai uzlika vairāk nekā miljonu latu sodu, bet tā vietā, lai sodu samaksātu, partija pašlikvidējās. Protams, tas bija tā pasenāk, taču der paturēt prātā, ka politikā cilvēki tikumus parasti nemaina. Ar to nebūt nesaku, ka M. Kučinskis būs tikpat patvaļīgs, cik kādreiz bija Kalvišs, bet piesardzīgu mani tas tomēr dara.

Otrkārt, vēl viena partija “zaļajos zemniekos” ir partija *Ventspilij un Latvijai*, kuŗas vadītājs ir gana odiozais Aivars Lembergs. Par spīti tam, ka šo cilvēku jau sen vajā tiesu iestādes, Latvijā viņš joprojām ir viens no populārākajiem politiķiem. Jā gan, Ventspils aizvadītā ceturtdaļgad-

simta laikā ir mainījusies līdz nepazīšanai, no pelēkas padomju laika pilsētas pārtopot par modernu ostas pilsētu, bet lieki teikt, ka ne jau Lembergs pats darbojās ar šķipeli un bruģakmeņiem. Partijas vadītāja postenis viņam ir ļāvis piedalīties “zaļo zemnieku” darīšanās, atcerēsies, ka jau vairākās vēlēšanās pēc kārtas tie viņu ir piedāvājuši kā “kandidātu premjērministra amatam,” kas ir vismaz ciniski. Lembergs turklāt arī ir cilvēks, kuŗš pārmērīgi atbalsta ekonomiskas saites ar Krieviju, lasītāji, iespējams, atcerēsies arī to, ka NATO klātbūtni mūsu valstī viņš ir nosaucis par “okupāciju.”

“Zaļajiem zemniekiem” Aivars Lembergs ir viens ļoti neērts kadrs. No vienas puses, partijai būtu jākaujas par to, cik lielu lomu tās lietās viņš spēlē. Taču cilvēka popularitāte citiem viņa partijas biedriem liedz par viņu teikt jebko negatīvu. Arī pats Kučinskis nesenas intervijās ir teicis, ka viņš neredz iemeslu, kāpēc ZZS no Lemberga būtu jāatsakās, vēl bilstot, ka nav iemesla domāt, ka viņš būs kāda lēle, kuŗu Ventspils šefs varēs raustīt aiz auklīnām. Nu, nu, diez vai Lembergs spēš atturēties no “padomu” došanas vajadzīgos un nevajadzīgos brīžos.

Un vēl – Latvijas politikā izsenis pastāvējusi tradīcija, ka viena un tā pati partija nekontrolē vairākus nekā vienu no trim galvenajiem amatiem mūsu valstī (Valsts prezidents, Saeimas priekšsēdis, premjērministrs). Nu sanāk, ka gan prezidents, gan premjērministrs pārstāv vienu

un to pašu politisko spēku. Kļūstot par prezidentu, politiķi mēdz paziņot par savu bezpartejiskumu, taču tas neatņem faktu, ka Raimonds Vējonis un Māris Kučinskis ir seni “ciņu biedri”.

Pieminēsim šajā kontekstā arī nabaga *Vienotību*, kuŗas reitings pēdējos mēnešos ir sarucis līdz bīstami zemam līmenim. Valsts prezidenta lēmums premjērministra amatu neuzticēt Kārlim Šadurskim ir sāpīgs un, iespējams, nāvējošs plīķis. *Vienotība* valsti vadīja kopš 2009. gada, Valda Dombrovka vadībā partija ieguva ļoti labus rezultātus nākamajās Saeimas vēlēšanās par spīti tam, ka viņa valdība vadīja tā dēvēto “konsolidācijas” procesu, lai risinātu milzīgo ekonomisko krīzi, kas pārvēlās pāri teju visai pasaulei, bet Latvijā bija sevišķi sāpīga. Rezultāti izraisīja starptautisku apbrīnu – lūķ, premjērministrs, kuŗš visiem līcis savilkst jostas, tomēr tiek ievēlēts no jauna.

Kopš tā laika *Vienotībai* gājis kļupšus, krišus. Partijas iekšienē notiek skarba cīņa starp liberāli un konservatīvi noskaņotiem deputātiem, turklāt partija, kuŗa allaž ir augstu turējusi tiesiskuma un godīguma karogu, pati nemaz tik tiesiskais piemērs ir Saeimas deputāts Dzintars Zaķis.

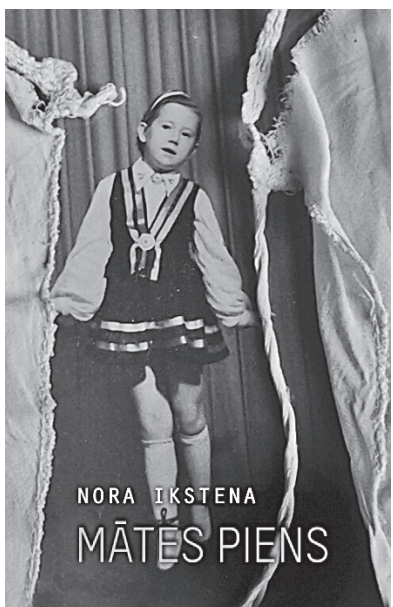
Liela daļa vainas par notiekošo ir jāuzņemas *Vienotības* vadītājam Solvitai Āboltīnai, kuŗa pati bija cerējusi kļūt par Latvijas premjērministri. Veids, kādā S. Āboltīna iekļuva pašreizējā Saeimas sasaukumā, bija pietiekami divains, vēlēšanās viņai paliekot

aiz strīpas un par deputāti kļūstot tikai pēc tam, kad cits kandidāts viņas apgabalā pagalam mistiski atteicās no mandāta. Viņas “kontā” ir arī pagalam nepieklājīga uzvedība pensionāru protesta laikā. Liberālos deputātus savā frakcijā viņa ir salīdzinājusi ar huligāniem. Katrā gadījumā tie ir traipi, kas galīgi neder valsts trešajai amatpersonai. Man personīgi liekas, ka Solvitai Āboltīnai būtu jāatkāpjas no partijas vadītājas amata, jo kāda jēga no priekšsēdes, kuŗas laikā partijas reitings tik krasi samazinājies? Un tomēr, cerēsim, ka *Vienotībai* izdosies savākties, jo vēlētajiem, tajā skaitā šo rindu rakstītājam, kuŗi tomēr nevēlas dzīvot valstī, ko politikāņi uzskata par savu privātīpašumu, kuŗā var rīkoties, kā tik, nekuri isti nav kur likties.

Man rakstot šīs rindas, sarunas par jauno koalīciju turpinās. Kā jau vienmēr, cīņa ir lielākoties ap un par krēsliem, taču, visticamāk, jaunajā koalīcijā būs tās pašas trīs partijas (ZZS, *Vienotība*, Nacionālā apvienība), kas tur ir patlaban, vien ar pārbīdi ietekmes ziņā. Mārim Kučinskim viegli nebūs, jo, pirmkārt, ZZS un NA mēdz būt visai patvaļīgas attiecībā uz politiskiem jautājumiem un, otrkārt, *Vienotība*, visticamāk, centīsies audzēt savu reitingu, un tas var nozīmēt ieslīgšanu populismā. Tā vai citādi, jaunajai valdībai būs ļoti daudz svarīgu darāmu darbu, domājot par valsts drošību, izglītības lietām, veselības aprūpi, vairāku valsts īpašumu nākotni u.tml. Vēlēsim tai veiksmi!

EDUARDS SILKALNS

Jaunā mēnešraksta **Laiks Pasaulē** 2015. gada decembra numurā politologs Ivars Ījabs spriež: “Nevar apgalvot, ka kādam patiesi rūp valstiskā līmenī noskaidrot patiesību par padomju režīmu Latvijā (īpaši poststāļiniskās “normalitātes” periodā).” Ījabs norāda uz to, ka tikai 2015. gada septembrī, t.i., gadsimta ceturksni pēc padomju režīma krišanas, “sākusi” darboties VDK dokumentu izpētes jeb tā dēvētā “čekas maisu” komisija.

Lai būtu kā būtu ar valstisko līmeni, kā tad ir ar poststāļiniskās “normalitātes” perioda atspoguļojumu mūsu daiļliteratūrā, ja pie malas atstājam šai periodā tapušus darbus, kas nevar pretendēt uz dzīves īstenības objektīvu atainojumu, jo nācās taču maksāt meslus režīmam? Te nu jāteic, ka daudz plašāk par šo “normalitātes” periodu mūsu grāmatās notēlota pirmā padomju okupācija jeb t. s. Baigais gads, jo bija taču daudzi šī laika liecinieki, kas nonāca trimdā un tur par visu varēja izteikties un pub-

licēties. Par Staļina laiku, izsūtīšanām un vergu darba nometnēm Sibīrijā tieši šī laika nenormālitātes dēļ rakstījuši daudzi šai laikā cietušie, tomēr krietni vairāk mums te ir memuāru nekā beletristikas.

Pirms dažiem gadiem rakstnieces Gundegas Repšes ierosmē grupa Latvijas rakstnieku, kā teikt, sadalīja savā starpā 20. gadsimteni, vienojoties, ka katrs uzraksta pa romānam par kādu šī gadsimta daļu. Norai Ikstēnai – kas lai vairs pasaka, cik brīvprātīgi vai cik pievārdotai – tika septiņdesmitie un astoņdesmitie gadi. Iznāca **Mātes piens**, cienījamās kvalitātes iejūtīgs un godīgs darbs.

Romāns stāstīts no divu paaudžu skatpunkta. Stāstītājas ir 1944. gadā dzimusi māte un viņas 1969. gadā dzimusi meita. Mugurfonā mazāk uzsverti iezīmēta vēl mātesmāte, tātad vēl brīvu Latviju pieredzējuši paaudze. Viss romāns izstāstīts pirmajā personā, “es” formā. Meita un māte isās nodaļās norunā pamīšus. Tā kā ir divas “es” un divas mātes, lasītājam sākumā jālasa ar pastiprinātu uzmanību, lai saprastu, kurai no abām “es” šoreiz ir runājamā reize un par kuru māti tiek runāts. Tomēr ar šo formas triku lasītājs ātri aprod.

Kāpēc Nora Ikstēna savām galvenajām personām neiedeva vārdus? Domājams, tas tāpēc, ka padomju laiks bija individuālitātes noliedzējs un pūļa, bara, masas izcēlējs laiks. Pūļa vieglo manipulējamību un pūli kā darbības virzītāju šermulīgi vērot lieliski uzņemtājā Lailas Pakalniņas spēlfilmā **Ausma**. Māšu un meitu pasaulē ir miljoniem, bet tiklīdz kāda no tām kā skudra no pūžņa tika izcelta, iegūstot vārdu un uzvārdu, tā ar režīmam vēla-

mo viņas anonimitāti viss ir pagalam.

Kamēr meita vēl tikai skolas gados, māte jau ieguvusi augstāko izglītību, kļuvusi par ginekologu un endokrinologu un tiek uzaicināta papildināties Ļeņingradā. Tur mediķe vienubrīd filozofē savas profesijas pārstāvei piemērotā veidā, ka nav taču tādās vienādības un visiem it kā pieejamas tiesības uz savu nopelnīto daļu no laimības, par kādu komunisti sapņoja viņu idealizētajā nākotnes sabiedrībā:

Starp otro un trešo mēnesi auglis mātes dzemdē izskatījās kā maza pupiņa. Tas bija visriskantākais laiks, kad varēja notikt visādi. Bieži tā zaudēja. Palika par pupiņu, kuŗa jau tā bija veikusi neiedomājami garu ceļu, bet kuŗai neizdevās izdzīt asnu un vēlāk stādu ar lapiņām, pa kuŗu dvēsele tiktu pie savām debesīm. Viena pupiņa izslīdēja laukā kā miesas gabaliņš un palika asiņainā masā, kas tika aizslaucīta mēslainē. Cita pupiņa turējās cieši, izdzina asnu, lapas izdzina, līdz beidzot uz dziedēja piedzimstot. (42. lpp.)

Bet ja nu Dievs vai daba tik nevienlīdzīgs ir radījuši dzīvības aizmetņus to pirmsdzīves esībā, cik gan utopisks ir sapnis par taisnīgi sadalītu labklājību pēc dzimšanas! Un tā mūsu romānā māte aiziet bojā, bet meita sagaida brīvību. Simpatiski ir, ka rakstniece nepārprotami nenorāda uz aplamībām un ačģarnībām padomju sistēmā kā uz vieniņo mātes bojāejas iemeslu. Mātes sišana ar gaļas āmuriņu dzērajviram pa seju par to, ka tas dzērumā piekāvīs savu sievu (38.), taču nav nedz iekārtas diktāta, nedz ārstes cienīga rīcība!

Romāna noskaņa ir atcerīga, paskumja, reizēm rezignēta. Vie-

tām to papildina ironija, kā jau otrā rindkopā:

Mūsu mājas pagalmā (zeltainās lapas) sodīdamās slaucīja sētniece, kuŗa kopā ar ģimeni bija iebraukusi no saulainās Kirgizstānas un par savu augsti kvalificēto darbu tūlīt saņēmusi dzīvokli Mičurina ielas divdesmitajā namā.

Citviet:

Mātesmāte no sirds dzīvoja līdz mūsu lielās valsts vadītāja Leonīda Iljiča Brežņeva garajām uzrunām (televīzijā), bet iemesls, kāpēc viņa to darīja, bija dziļi cilvēcisks – viņa bija pārliecināta, ka Brežņevam ir ļoti sliktas zobu protēzes, un vienmēr baidījās, ka runu laikā tās neizkrīt. (29.)

Tā, lūk, aiziet pasaules godība: vienas paaudzes daļas dievekļis kļūst par vēlākās paaudzes izsmiekla objektu!

Viss padomju laikam raksturīgais jau romānā isāk vai plašāk ir ietverts. Cilvēki dzīvo vienvēdīgos dzīvokļos ar vienādiem “trauku komplektiem, zemajiem galdiniem, vienādiem kājslauķiem pie dzīvokļu durvīm.” (33.) Izcelta tiek cilvēku divkosība. “visa šī dubultā un liekulīgā eksistence”. (21.)

Patiesības paudējam un bērnu gara apvāršņa paplašinātājam skolotājam Blūmam jāzaudē darbs (138.-139.), bet viņa nodošanu sistēma uzskata par pozitīvu un uzslavas vērtu. Tas noved meitu līdz gandrīz vai izmisuma kliedzianam:

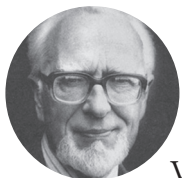
Kas tā ir par zampu, Jese, kuŗā mēs dzīvojam? Kuŗā man bija jānodod skolotājs Blūms, kuŗa mana mamma negrib vairs dzīvot. Kas tā ir par zampu, Jese? (148.)

Urbānistiem lasītāju vidū jāpasaka, ka vārda “zampa” skaidrojums **Latviešu literārās valodas vārdnīcā** ir “šķidri izmieš-

ķējušies mēsli (parasti kūtsmēsli); vieta, kur ir šādi mēsli”. Citviet lasāms teikums: “Mēs visi dzīvojam būrī.”

Mātes piena tema romānā variēta visdažādākajos veidos, tādēļ lasītājs nedaris nepareizi, izvēlēdamies to, kas viņam visvairāk pa prātam. Vairākkārt uzsverts piena siltums, piemēram, “Udens upē tovasar bija silts kā piens.” (87.) Siltais piens it kā ienes maigumu ļaunuma piesātinātā vidē, ir labi to padzerties. Mātes piens uztur pie dzīvības mazu, nevarīgu cilvēk bērniņu, bet padomju sistēmā taču ikviens, atskaitot činavniekus, bija mazs un nevarīgs. Meitai mātes piens vienubrīd “garšo pēc kumelišu tējas ar medu” (154.), tas ir silts un tas saudzē. Gudrāks mātes piena kā simbola skaidrojums lasāms Dr. *philol.* Ilvas Skultes sarakstītajā grāmatas pēcvardā. Viegli iedomāties, ka tuvākajos gados varētu tikt uzrakstīts kāda filoloģijas studenta diplomdarbs par tematu “Mātes piena loma un jēga Noras Ikstēnas romānā **Mātes piens**.” Brīžiem šķiet, ka virsraksts “**Mātes piens**” rakstniecei jau bijis izdomāts pirms romāna rakstīšanas iesākšanas vai pašā sākumā un ka tad viņa varen nopūlējusies, lai šo nosaukumu attaisnotu. Māra Zālīte vēl pirms dažiem gadiem visvisādi, ja arī ne gluži tik bieži, izlocīja piecus pirkstus grāmatā **Pieci pirksti**.

Mātes piens īpaši labi patiks mūsu laikraksta lasītāju kodoļam, kādreizējiem politiskajiem trimdiniekiem, kam padomju varas atjaunošana 1945. gadā taču izmainīja visu dzīvi. Sāpīgi bija doties svešumā, bet Noras Ikstēnas grāmata lieku reizi atgādinās, ka palikt dzimtenē būtu bijis vēl daudz sāpīgāk.

VIKTORS HAUSMANIS

Tā nu ir – zvaniņš izskanējis! Kad tuvojās Ziemsvētki, tiem nākot, līdzī šķanēja dziesmiņa “Zvaniņš skan, zvaniņš skan”. Nu sācies Jaunais gads, un dienas jau par dažām minūtēm garākas. Kāds šis gads būs, grūti zīlēt, taču, par teātru rītdienu domājot, gribētos vēlēt, lai tā būtu gaiša un krāsaina. Nekādi trauksmes zvani teātra pasaulē neskan, viss notiek, un tomēr pirms Ziemsvētkiem par teātra izrādēm nācās dzirdēt un lasīt visai kritiskus, turklāt pamatotus, vārdus. Par Dailē teātri režisora Dž. Dž. Džilindžera iestudēto, pēc F. Kafkas darbu motīviem paša sacerēto drāmatizējumu “Amerika jeb Bez vēsts pazudušais” pieredzējušais kritiķis Atis Rozentāls “Kultūras Dienā” (3. decembrī) rakstīja: “Ši nav vienkārši mākslinieka neveiksme [...] Dž. Dž. Džilindžers izgāz dusmas par savu māksliniecisko mazspēju par aktieru un skatī-

tāju galvām.” Pēc dažām dienām Nacionālajā teātri notika Rēzijas Kalniņas iestudētā V. Igo romāna “Cilvēks, kas smejas” drāmatizējuma pirmizrāde, un žurnālā *Ir* (Nr. 49) lasu teātra kritiķes Zanes Radzobes kritiskus vārdus: “Izrāde ir tik slikta, ka grūti atrast vārdus, lai to aprakstītu.” Bargi vārdi, taču tiem jāpiekrit, jo abu iestudējumu parādīšanās uz vadošo teātru lielajām skatuvenām nepatīkami pārsteidza. Protams, nav tā, ka lielajās zālēs būtu bijis jāskatās tikai drausmu gabali – turpat Dailē tapusi jaunās, prasmīgās režisores Lauras Grozas-Ķiberes iestudētā Nika Dīra drāmas **“Frankenšteins”** izrāde. Izcils darbs! Pirms kāda laika sajūsmā rakstīju par Pītera Šefera lugas **“Equus”** izrādi Lauras Grozas režijā, ziemas sākumā parādījās nākamais viņas iestudējums – vēl iespaidīgāks, un abos galvenās lomas izdzīvo patlaban pats spilgtākais, talantīgā-

kais Dailē teātra aktieris Dainis Grūbe. Domāju, ka “Frankenšteins” paliks kā sezonas labākā izrāde.

Un tad kā tāda rūgtā miele tajā pašā Dailē uz lielās skatuves parādījās tikko minētā Džilindžera samunsturētā izrāde **“Amerika jeb Bez vēsts pazudušais”**, kuŗa režisors nav zinājais, ko teikt un kā sakāmo iestudēt. Izrādes pamatā ir Franča Kafkas prozas darbu motīvi, bet režisors nav sapratis, kā uz skatuves tos risināt, piedevām aktieŗu pulkā sapulcināti arī jaunpieņacēji, un izrāde veidojās kā skatu chaos, kuŗā bezcerīgi vietu cenšas atrast aktieri. Ameriku ieraugām kā briesmu un lāstu zemi, kur notiek baismīgākās negēlības, taču pats nejaukākais, kā uz skatuves dzīves ritums atainots, ansambļis sakomplektēts no jaunās paaudzes aktieriem, un tie nezina, kā izradē darboties, un atklājas nepatīkama bēdu ieleja,

no kuŗas gribas ātrāk tikt ārā, bet tas tik viegli neizdodas, jo izrāde ir ļoti gaŗa. Ir gan skatītāji, kas zāli atstāj.

Nacionālā teātra izrādi **“Cilvēks, kas smejas”** var vērtēt drusku saudzīgāk, taču neveiksmes pamatā ir režisores Rēzijas Kalniņas pieredzes un prasmes trūkums, jo viņa darbojusies Dailē teātri kā aktrise un allaŗ ar saviem skatuves tēliem uzdzirkstījusi priekā sajūtu, bet nu viņa izlēmusi savās rokās ņemt režijas pavedienu, tikai – kā to tīt un ritināt – nav zinājusi. Pievērsties V. Igo romānam “Cilvēks, kas smejas” viņu rosinājusi tēva, komponista Imanta Kalniņa pirms vairākiem desmit gadiem komponētā, mūziklam iecerētā mūzika, taču izrādei pietrūkst vienota risinājuma, un grūti pat pateikt, par ko ir šī izrāde, kas tajā ir galvenais. Brīžiem ieskanas mūzika un kāda skanīga dziesma, bet izrādes slēģi ar to

vien neatveras un centrālā tēla – Gvinplēna – traģika neatklājas. Šo lomu Rēzija Kalniņa uzticējusi mazpieredzējušam aktierim Kasparam Aniņam, viņš godīgi un cītīgi pūlas, bet saistošs tēls nerodas, un izrāde paliek tādā kā pusceļā. Režisore labu gribējusi, bet savas iespējas un varēšanu pārreķinājusi, iznācis tāds puscepts rausis. Viņa ir teicama aktrise, taču palīdzēt saviem kollēģām darbā ar lomām viņa tā īsti nav pratusi, un bijis ļoti grūti bez laba drāmatizējuma no romāna izveidot mūzikālu izrādi.

Nacionālajā teātri rudens puse vispār sanākusi tāda paraiba. Jaunākās paaudzes kritiķi slavē Viestura Kairiša iestudēto Raiņa drāmu **“Uguns un nakts”**. Kam patīk – lai slavē, taču es šo iestudējumu nekādā ziņā nepieņemu, Raiņa lugas būtību tā neskaŗ un neatklāj.

(Turpinājums 9. lpp.)

Kad zvaniņš vairs neskan

Gadumijas pārdomas – ne tikai par teātri

Par Rīgā uz barikādēm un trimdā izloloto brīvību

Ar Latvijas Zinātņu akadēmijas viceprezidentu, akadēmiķi Tālavu Jundzi sarunājās Ligita Kovtuna

Pirms 25 gadiem, 1991. gada janvāra barikāžu dienās jūs bijāt LR Augstākās Padomes Aizsardzības un iekšlietu komisijas priekšsēdis, bet 13. janvārī jūs iecēla par AP Aizsardzības stāba priekšnieka vietnieku (stāba priekšnieks bija tolaik AP priekšsēža vietnieks Andrejs Krastiņš). Tātad praktiski vadījāt tolaik valsts dzīvībai svarīgāko, vēsturiski nozīmīgo struktūru tikko atjaunotajā Latvijā. Kurš tad īsti pirmais ietērpa vārdos ideju aizstāvēties, ceļot barikādes?

Man ļoti patīk šis jautājums! Jo, raugiet, nav neviena dokumenta, neviena oficiāla lēmuma – ne no Tautas frontes, ne Augstākās Padomes, pat ne no kādas biedrības, – kur būtu fikss fakts par barikāžu organizēšanu. Šis lēmums izauga no konkrētas situācijas: 13. janvāra naktī, kad sākās asiņainie notikumi Lietuvā, mums bija pilnīgi skaidrs, ka tas pats sekos arī Latvijā. Situācija bija saspringta jau kopš 1990. gada rudens. Baltijā tika ievesti desantnieki, “lai nodrošinātu Latvijas, Lietuvas un Igaunijas jauniesaucamo iesaukšanu Padomju armijā”. Nebijām jau naīvi, lai saprastu, ka iemesls bija pavisam cits. Asiņainajā naktī mums piezvanīja Lietuvas Augstākās Padomes sekretāre un lūdza mūs visu laiku atrasties pie telefoniem, jo Viļņā jau sākušies uzbrukumi, un sakaru pārrāvumu gadījumā Latvijai vajadzētu vēstīt pasaulei par to, kas notiek kaimiņos. AP priekšsēdis Anatolijs Gorbunovs tobrīd bija Tallinā, deputāts Dainis Īvāns pa valdības telefonu zvanija PSRS aizsardzības ministram Jazovam, Pugo u. c., bet ... Maskavas telefoni neatbildēja. Atceros, septiņos no rīta pēc neziņā pavadītas nakts sēdējām kopā ar citiem Stāba locekļiem, ar Odiseju Kostandu, Jāni Škaparu, Jāni Dineviču, Andreju Krastiņu. Pēkšņi klusumā Odi-sejs saka: “Celsim barikādes!” Visi atbalstījām šo domu, lai gan nevienam no mums pat īsti nebija nojausmas, kādas ir tās barikādes. Nekavējoties sākām rīkoties – sasaukt cilvēkus, mobilizēt tehniku, lai pirmām kārtām nobloķētu tās ielas, kas ved uz AP. Jānis Škapars un Pjērs Sterniņš apzvanīja pašvaldību vadītājus, lai viņi savukārt mobilizētu cilvēkus un tehniku no laukiem, 5 – 6 minūšu laikā atsaucās un pievienojās Latviešu strēlnieku apvienības viri. Pilnīgā mierā un saskaņotā rīcībā barikāžu ideja izauga un pieņēma konkrētas aprises. Jau ap plkst. 11.00 Vecrīgā ieradās pirmās smagās mašīnas un cita tehnika. Lauksaimniecības ministrs Dainis Gēģeris sāka organizēt zemniekus ar viņu tehniku, pat negaidot premjermministra Ivāra Godmaņa akceptu. Pilnā sparā tika celtas barikādes, vispirms Vecrīgā. Vēlāk barikādes apjoza arī Ministru Padomes ēku, TV kompleksu, Sakaru centrus Dzirnāvu ielā un Ulbrokā, kā arī Rīgas tiltus. Pulks-tēn divos notika LTF organizētais mītiņš, kas sapulcināja vai-

rāk nekā ceturtdaļu visas Latvijas iedzīvotāju un visas turpmākās dienas cilvēki staigāja apkārt ar radioaparātiem. Noorganizējam sakaru centru pie Aizsardzības stāba, informācija nāca no dažādiem avotiem, cilvēki ziņoja par tehnikas pārvietošanu, tūristu kartes bija pārtapušas par barikāžu izvietojuma kartēm, Rīga bija sadalīta septiņos sektoros ar 43 postņiem, sakari nodrošināti ar rācijām, ēdināšanas uzņēmumi un paši cilvēki gādāja, lai barikāžu aizstāvji dabūtu siltu ēdienu un dzērienu. Rakstnieku savienības (Benjamiņu) namā augu diennakti lielos katlos vārījās zupas. Cilvēku individuālais atbalsts bija neiedomājami plašs un nesavtīgs.

Stābs bija saņēmis informāciju, ka 13. janvāra vakarā, plkst. 9 gaidāms uzbrukums, bet uz to laiku tanku iebraukšana Vecrīgā jau bija krietni apgrūtināta. Modernība nedrīkstēja iemigt, jo nākamais trieciens “tradicionāli” bija gaidāms nākamā rītā četros – laikā, kad cilvēki noguruši. Bija jāreķinās arī ar provokācijām, pretdarbību, ar dezinformāciju un informācijas noplūdi. Pie Vecmīlgrāvja tilta bojā gāja Satiksmes ministrijas šoferis Roberts Mūrnieks.

Aizsardzības stābs strādāja militārā režīmā, talkā nāca kā būv-inženieri, tā vīri, kas militāro pieredzi bija ieguvuši Afganistānā. Draudus Latvijas brīvībai vairs nebija iespējams noslēpt, jo Rīgā strādāja vairāki simti žurnālistu no pasaules valstīm.

Vēlāk laikraksts *Atmoda* publicēja profesionālas, respektablas aptaujas datus, saskaņā ar kuriem 1991. gadā Augstāko Padomi un Latvijas Tautas fronti atbalstīja 83% aptaujāto; 98% latviešu, 67% cittautiešu.

Arī šie skaitļi taču liecina – tāpat kā t.s. Valodas referendumā dati, ka izšķirīgos brīžos Latvijas iedzīvotāji ir vienoti, neatkarīgi no nacionālās pieredzes.

Jā, un atminos kādu Padomju armijas pulkvedi no toreizējās Ļeņingradas – viņš nešaubīgi izteica atbalstu un neliedza padomu. Kāds krievu vīrs no Jēkabpils teica – es neuzticos Tautas fronte, bet, redziet, esmu uz barikādēm, jo atbalstu Latvijas brīvību.

Vēlāk, no 1991. gada līdz 1993. gadam, bijāt aizsardzības ministrs. Jūs – zinātnieks, jurists un mācītāja dēls. Kā jutāties gluži personiski?

Man kopš bērnības ir bijusi negatīva attieksme pret ieročiem... Tolaik nebija izvēles, kā mēdz teikt, dzīve piespieda. Un tā tomēr bija nevardarbīga pretošanās. Esmu gandarīts, ka tieši tajos gados, kad biju aizsardzības ministrs, notika Padomju kaŗaspēka izvešana no Latvijas. Pēc rūpīgi izstrādāta plāna, kas bija tapis sadarbībā ar Igaunijas un Lietuvas kolēģiem.

1991. gadā tūlīt pēc puča tika izveidotas pirmās Zemessardzes vienības. Pēc puča 1991. – 1993. gadā arī tika likti pamati aizsardzības spēku un robežkontroles

Tālavu Jundzi: “Mūsu kopīgā darba galvenais uzdevums ir parādīt trimdas lielo un neapstrīdamo ieguldījumu Latvijas brīvības atgūšanā, jau sākot no 40.-50. gadiem, cauri visam Padomju okupācijas laikam. Ja trimda nebūtu izdarījusi spiedienu uz lielvalstu valdībām, atgādinot, ka okupācija ir prettiesiska, vardarbīgi uzspiesta, ja nebūtu tām nemitīgi atgādinājusi – nenododiet mūs, palīdziet mums vismaz uzturēt dzīvu neatkarības ideju, 1991. gadā, pēc puča izgāšanās, varētu vien runāt par jaunas valsts dibināšanu, nevis atjaunot Latviju kā neatkarīgu valsti.”

sistēmai. Padarīts tika liels un nopietns darbs, par ko ir gandarījuma sajūta. Tikai tā noplūk, kad redzu, ka valstī notiek lietas, kas nav saistāmas ar šo izcīnīto brīvību – trūkums, korupcija, žēls, ka cilvēki, kas brīvību izcīnīja, nav pietiekami godalgoti un novērtēti.

Pats tagad esat atgriezies pie ražīga zinātniskā darba, vadāt arī Baltijas stratēģisko pētījumu centru (BSPC). Ar ko tas nodarbojas?

Centrs darbojas Latvijas Zinātņu akadēmijas paspārnē un veic pētījumus par valstij nozīmīgām problēmām, arī vēstures jomā. Jau vairākus gadus esam pievērsušies latviešu trimdas politiskajām aktivitātēm padomju okupācijas laikā, no 1945. gada līdz 1991. gada pučam, kad Latvijas valsts ieguva/atjaunoja neatkarību. Veicam dokumentu izpēti,

intervējam cilvēkus, top monografija un unikāls izdevums – dokumentu krājums, kas parāda visu šo politisko aktivitāšu saturu. Tajā iekļautas arī, piemēram, latviešu trimdas organizāciju vēstules pasaules valstu vadītājiem, ne tikai ASV, Lielbritānijas un Kanādas, bet arī Austrālijas, Jaunzēlandes, Argentīnas, Brazīlijas un daudzu citu valstu valdībām – visur, kur darbojusies latviešu trimda. Šis vēstules, kas rakstītas angļu, franču, spāņu, portugāļu, zviedru, vācu valodā, tulkojam. Izdevumi nāks klajā 2017. gada beigās. Mums ļoti palīdzējuši bijušie trimdinieki un trimdas organizācijas – PBLA, ALA, Latviešu apvienība Austrālijā un Jaunzēlandē, it visas. Strādājam ar Latvijas Nacionālo arhīvu, kam arī vairākas organizācijas nodevušas savus dokumentus.

Pie Zinātņu akadēmijas jau

piecus gadus darbojas arī Latviešu trimdas Konsultatīvā padome 20 cilvēku sastāvā, kurā trimdas aktīvisti sniedz lielu palīdzību, – Uldis Grava, Oļģerts Pavlovskis, Atis Leiņš, Valters Nollendorfs, Ojārs Celle, Pāvils Brūvers, Paulis Kļaviņš u. c. Arī mūsu vēstnieks diasporas jautājumos Pēteris Elferts ir šīs padomes aktīvs dalībnieks. Mūsu kopīgā darba galvenais uzdevums ir parādīt trimdas lielo un neapstrīdamo ieguldījumu Latvijas brīvības atgūšanā, jau sākot no 40. – 50. gadiem, cauri visam Padomju okupācijas laikam. Ja trimda nebūtu izdarījusi spiedienu uz lielvalstu valdībām, atgādinot, ka okupācija ir prettiesiska, vardarbīgi uzspiesta, ja nebūtu tām nemitīgi atgādinājusi – nenododiet mūs, palīdziet mums vismaz uzturēt dzīvu neatkarības ideju, 1991. gadā, pēc puča izgāšanās, varētu vien runāt par jaunas valsts dibināšanu, nevis atjaunot Latviju kā neatkarīgu valsti. Jebšu starptautiskās tiesību normas paredz – ja vairums pasaules valstu ilgstoši samierinās ar notikušu politisku faktu, t.sk. okupāciju, tā iegūst tiesisku spēku. Iedomāsimies, ja trimda nebūtu cīnījies?! Te jāatgādina 1974. gada notikumi Austrālijā, kas krietni “sapurināja” latviešus visā pasaulē – runa ir par Austrālijas tā laika leiboristu premjermministra Vitlama lēmumu par to, ka Austrālija juridiski atzīst Baltijas valstu pievienošānu PSRS. Vitlamam rakstīja gan Edgars Dunsdorfs, gan Bruno Kalniņš, gan latviešu trimdas organizācijas no visas pasaules maļam. ASV un Vācijā valsts vizītes laikā viņu “sagaidīja” baltiešu protestētāji ar plakātiem, nemaz nerunājot par to, ka daudzās Austrālijas pilsētās notika plašas tautiešu protesta akcijas, kas atbalsojās visā pasaulē. Rezultātā Austrālijas jaunā valdība savas pastāvēšanas ceturtajā dienā 1976. gadā šo apkaunojošo lēmumu atcēla. Tas bija latviešu trimdas ļoti nozīmīgs panākums un mācība citām valstīm. Un tādas lietas der neaizmirst un atgādināt.

Turklāt trimda neticami ātri un plaši reaģēja uz ikvienu Latvijā dzimušu neatkarības ideju, atcerēsimies *Helsinki-86*. Atcerēsimies Māra Kirsona akciju Madridē. Mēs, Latvijā, vēl bijām dziļā miegā, kad radiostācijas *Brīvā Eiropa*, *Amerikas bals*, avīze *Laiks* savā rubrikā “Dzīve okupētajā Latvijā” deva informāciju par to, kas notiek. Tiklīdz izveidojās Pilsoņu komiteja un Tautas fronte, radās atbalsta grupas mītnes zemēs. Ir zināms, ka 1989. gada 31. maija Tautas frontes Aicinājums sākt diskusiju par Latvijas pilnīgu neatkarību radās tikšanās iespaidā ar trimdas organizāciju vadītājiem Francijā, Abrenē.

Protams, bijuši arī atšķirīgi viedokļi, pretrunas – kā Latvijā, tā trimdā, bet vēstures svaros tiek likts tas nozīmīgākais un vērtīgākais, kas palīdzēja atgūt savu valsti.

ULDIS ZEMZARIS

(Turpināts no BL Nr. 2)

Viņam bija nenoliedzamas zīmētāja dotības, un arī viņš portretēja, tikai jau savā vārdu mākslā. Bieži aicināju viņu kā līdzības noteicēju pie citiem portretiem, un viņa asprātīgie novērojumi man labi noderēja. Par piemēru: kad es gleznoju Marģeru Zariņu, viņš sacīja: "Ieskaties, viņš ir tāds kā pāja gals, kam priekšā pielīmēts taisns no papīra izlocīts deguns, un zem tā piesiets "taurenītis", bet apaļais nogludinātais gals rotājas ar rūpīgi uz celiņa pieķemmētiem matiem." Tāds acīgs tēlu raksturotājs viņš ir arī savos literārajos darbos, un pēc viņa "Vienas nakts hronikas" un romāna "Kolumba mazdēli" es sapratu, ka man ir darīšana ar izcili talantīgu rakstnieku. Pacilāti braucām ar Ilzi ciemos pie viņiem – Ziga, Valdas un mazās Ingas uz Sarkandaugavu, kur viņi dalīja komunālo dzīvokli ar Liju Brīdaku. Savukārt Skujiņi brauca pie mums uz Mellužiem, un īpaši skaists mums izdevās pikniks jūrā aiz leduskalniem. Tad Skujiņi pārcēlās uz rakstnieku dzīvokļu māju Valdemāra ielā, bet mēs savukārt uz man piešķirto mākslinieka darbnīcu Grīvas ielā Ilģuciemā, ko Zigmunds labi zināja, jo tur bija raisījušies viņa bērnība. Beidzot dzīve iegrozījās tā, ka tikām par vienu kāpņu kaimiņiem Vesetas ielas namā. Tādā ciešā draudzības rezultātā ir tapuši vairāki Zigmunda Skujiņa portreti, sākot ar pirmo, kas isti vēl nepadevās, bet tad pēkšņi paveicās uz nokasītas krāsu planšetes, ko lietoju kā paleti. Man pašam visveiksmīgākais šķiet tas, kur Skujiņš iet pa izgaismotu pilsētas bulvāri.

Otrs tāds iezīmīgs prozaiķis, ar kuru gadījās tuvāk iepazīties, bija Visvaldis Lāms, pirmsākumā ar pseidonīmu Eglons, jo viņš bija karojis "ne tajā pusē", un, kad atgriezies no gūsta, labu laiku viņam liedza publicēšanos. Bet Visvaldis bija neatlaidīgs un pašpārliecināts dižromānu rakstītājs, un kompartijas nostādņu svārstībās arī viņam pamazām pavērās atzinība. Publikācijai "Karogā" man vajadzēja zīmēt viņa portretu, un, tā kā viņš bija kalsnējs un stiegrs, es ekspressīvi šaržēju. Laikam jau izskatījās stipri izdēdējis, jo, zīmējumu ieraudzījis, Mirdza Ķempe iesaucās: "Āk, šausmas, ko viņš ir izdarījis ar to cilvēku!" Gadījās mums ar Visvaldi šad tad sastapties Rakstnieku poliklinīkā, līdz mums abi veselības uzlabošanai piešķīra tūri uz Karlovivariem. Mēs kopīgi braucām ar vilcienu cauri Brestai, un slavenajā avotu kūrortā mums bija rezervēts luksusunumurs viesnīcā "Imperial" – ērti apartamenti un brīnišķīga vannas istaba ar kristālskaidru kalnavotu ūdeni. Tā kā mēs abi nebijām pārlieku uz mazgāšanas, tad tur, uz grīdas flīzēm izklājais papirus, es gleznoju akvareļus, loksnes iepriekš izmērcējot vannā, kamēr Visvaldis devās savās pārdomu pastaigās. Viņš ļoti cītīgi vēlējās izprast mākslu, jo vairāk tādēļ, ka es svešā vidē savas dienas iespaidus

Fricis Rokpelnis un Marģeris Zariņš

attēloju abstrakti, un katru bildi man nācās viņam izskaidrot. Visvaldis Lāms bija patiesības cilvēks, un arī savos romānos tiecās tēlot visu tā, kā ir bijis, un tādēļ cenzūra viņa darbus neželīgi apstrādāja. No rakstīšanas vien viņš izdzīvot nevarēja un piepelnījās kā sanitehniks. Viņam bija smagnējas, stipras rokas kā lielas stellatslēgas, un tādu es viņu pēc tam uzgleznoju portretā, vīrišķīgu un nelokāmu. Atmiņā kāda epizode: dzejnieki cīkstēja, ka mazi honorāri, nav naudas. Gunārs Selga bija par to žēlojies, un Visvaldis nevilgotā lābsirdībā teicis: "Nāc man palīgā, tu labi nopelnīsi. Man jāliek roses no silto vannu iestādes jūrā – izpelņa ļoti laba." Dzejnieks par to tikai skumji nopūtis.

Alberts Bels bija tad pavisam jauns uzdzirkstājums mūsu literatūrā. Stāstu grāmata "Spēles ar nažiem" un romāns "Izmeklētājs" tūlīt tika pamanīti. Kā izcili talantu viņu aizsūtīja uz scenāristu kursiem Maskavā, kur viņš iejutās metropoles literātu brīvdomībā. Mājās pārbraucis, viņš neattapās, ka tas, kas iespējams krieviem Maskavā, nav pieļaujams latviešiem Latvijā. Rīgas rakstnieku sapulcē viņš žirgti paziņoja, ka ir uz to atbraucis ne ar tanku, bet ar vilcienu. (Tas bija Prāgas notikumu dienās.) Ar to pietika, lai Bels pēc tam tiktu īpaši pieskatīts. Aizturēja un pētīja viņa romānu "Bezmiegs" – kas ar to domāts? Alberts Bels savu vārdu un uzvārdu bija izvēlējis pats, pāriedams no latviskā Jāņa Cīruļa vārda, un daļēji tādēļ, ka par Gunāru Cīruli pseidonīmā bija pārtapis Gabriels Civjans. Albertu Belu esmu portretējis zīmējumā, romāna "Izmeklētājs" noskaņā. Viņš, apprecēdams manas sievas māsu Andu, ienāca tieša tuvinieka kārtā, bet pēc šķiršanās – kā bijušais tuvinieks.

Tajos tā saucamajos "sešdesmitajos gados" ideologi māksliniekus vairs nespēja uz Oktobra revolūcijas un kaŗa uzvaru temām, bet tajā vietā stājās "darba cilvēks", un ar ordeņiem apbalvotie Sociālistiskā darba varoņi. Lāms gan brīnījās, kā darbs var skaitīties varonība, jo tas ir katra cilvēka normāls pienākums. Izcilnieks iznāk tas, kuŗš strādā, kontrastā tiem, kas bezcerīgi plēguro. Toties gleznotājiem vienkāršo ļaužu dzīves attēlošana bija

jau solis uz brīvāku sižetu izvēli. Vispieejamākie izrādījās zvejnieki, kas līdz ar rītausmas svidumu devās jūrā, bet ap to laiku, kad mostas mākslinieki, bija jau atpakaļ krastā un mierīgā apgurumā varēja saulītē pozēt pie savām melnajām laivām. Tas bija liels zvejnieku temas bums latviešu glezniecībā, un jau lērums tādu bilžu tad tika sagleznots. Turpretī rūpnicu strādnieki, kas būtu visistākais proletāriskās izcelsmes objekts, no rīta katru dienu iegāja

Imants Ziedonis

slēgtās darba telpās starp monstāram un nomācošām mašīnām, kas nekādi māksliniekus neierosināja un nespēja cilvēka diženumu izcelt. Sarunājot viņus brīvdienās, tie ne ar ko neatšķīrās no parastajiem mietpilsoņiem un stāvēja apmulsuši, neizprotot, ko isti no viņiem vēlas.

Lauku ļaudis vēl jo vairāk aizņēmti ar nebeidzamu strādāšanu visas dienas garumā. Un pat arī

tāds darbs, svaigā gaisā un dabas spožumā, tomēr izrādījās jau no mechanizācijas pārveidots tā, ka arājs, sējējs, grābējs un plāvējs, kas kādreiz bija romantiski plastiskas figūras, nu jau sēdēja traktora būdiņā, un kombainieris kā sisenis virs sava lielā oranžā tūruma kuģa. Brašākie un pieejamākie bija un palika zvejnieki, kuŗus tad nu visi gleznotāji centās izmantot.

Imantam Ziedonim, kuŗš savā dzimtajā Ragaciemā visus zvejniekus pazina, es lūdzu parādīt man kādus izteiksmīgus vecos zvejas vīrus, ko tad varētu tematiskā gleznā komponēt. Mēs apstaigājām vairākas mājas, un es saskicēju rauļās un izteiksmīgās sejas no tiem, kas jūrā vairs negāja, bet vēl izskatā pārstāvēja skarbos vētras un viņņu pārvarētājus. Darbnīcā uzgleznoju lielāku darbu "Liča vecie zvejnieki", kas daudziem jau zināms.

Kad iegādājāmies vasaras mītni Sēmē, es tur vēroju, kas būtu tāds izteiksmīgs un tuvākajā apkārtnē gleznojams. Sēmes sovchozs bija viens no pēdējiem saimnieciskās veiksmes un labklājības ziņā, tādēļ zemnieki palāvās vairāk paši uz saviem piemājas lauciņiem, apgādāja vienīgo gotiņu ar sienu vai ar sakapātiem dārzeņu lak-

būtu pagalam. Es pieteicos iet palīgā pie siena grābšanas un gubošanas, un tad tomēr vienojāmies, ka svētdien viņi nāks pie manis drusku papozēt. Norunātās dienas rītā es skatos: nāk viņi, saposušies baltos kreklos ar šlip-sēm, un sievietes košās zīda kleitās, bērni arī līdzī kā no skatloga izņemti. Pūļējos viņiem ieskaidrrot, ka ne tādus esmu iecerējis viņus gleznot, bet ierastajās darbā drēbēs, lai redz, ka pārstāv čaklo darba tautu, un pozēt jānāk pa vienam, jo grupā viņus sakomponēšu pats. Tā radās glezna "Kurzemes zemkopji".

Ar vasarām Sēmē man saistās vēl arī dažu citu portretu tapšana. Es, Ilze un bērni, mēs peldēties braucām uz jūru Plieņciemā, kur patīkams liedags un skaistas kāpas. Tur pa vasarām dzīvoja Latvijas simfoniskā orķestŗa "pirmā vijole" Haralds Birznieks ar ģimeni un vēl daži citi mūziķi. Kad sadraudzējāmies, es uzgleznoju Haralds portretu un arī uzzināju, ka turpat netālu savu vasarnīcu iesākusi celt mūsu slavenā aktrise Elza Radziņa. Gājām iepazīties un redzējām, ka celtniecībā iesaistīti gan vecais Radziņš, gan jaunais Šalkonis un jaunceltnes vieta izraudzīta pie pašas jūras starp priedēm. Mēs sarunājām, ka aktrise brauks pozēt pie manis uz Sēmes "Norām", kas pavisam tuvu, un viņa kārtīgi pierakstīja apsolītos laikus savā atzīmju kalendārīnā. Kad viņa ar Šalkoni ieradās pie mums "Norās", viens no pirmajiem jautājumiem bija: "Ko jūs, mākslinieki, mani tādu saskatījat, kādēļ tieši mani izraudzījāties portretam?" Un es nevilgotā atklātībā atbildēju: "Galvenokārt jau tādēļ, ka jūs te tik tuvu dzīvojat." Un lai arī skatuves karaliene jutās tā kā vilusies, tā tomēr bija dzīva patiesība, ka modeļa pieejamība ir ļoti svarīgs faktors veiksmīga portreta tapšanā.

Rīgā, pārceļoties uz dzīvi rakstnieku mājā Vesetas ielā, es arī tūlīt mērķēju uz tuvākajiem kaimiņiem, vai nebūtu kāds parocīgi gleznojams. Atsaucīgs un saprotošs te bija ne tikai draugs Zigmunds Skujiņš, bet arī omulīgais aktieris Kārlis Sebris, kuŗu portretēju pat vairākkārt. Dzejnieku Vitautu Lūdēnu uzgleznoju it kā pie Usmas ezera uz apgāztas laivas sēžam, lai gan tas notika manā darbistabā. Egonu Līvu aranžēju domīgi sēdošu pie jūras uz apaļajiem granīta akmeņiem. Dzejnieci Olgu Lisovsku it kā plāvā, kur aiz viņas tālumā ganās zirgi. Drāmaturgu Hariju Gulbi pie kamīna, kuŗā "klusu dzied vējš". Uzzīmēju gandrīz visus, un mūsu mājā dzīvoja daži vecie boļševiki, kā dzejnieks Andrejs Balodis ar kundzi, kas vienmēr cīnījušies par taisnību un par to cietuši. Tāpat arī rakstnieks Jānis Niedre, bijušais 1940. gada pārmaiņu aktivists. No glezniecības viedokļa un pieejamības ziņā viņiem nebija nekādas vainas, tādēļ, saticis Balodi, es teicu: "Jūs esat mans nākotnes dzejnieks," par ko viņš, isti neticēdams dzirdētajam, bija visai pārsteigts.

(Turpinājums sekos)

LĪVA MELBĀRZDE (*Dienas Bizness*)

Ar piezemēti spārnotām sajūtām

Baiba Rubesa par Rail Baltica un latviešiem

“Es gribu nodrošināt, lai Rail Baltica būtu izcils projekts, par ko katrs, kurš kaut kādā veidā tam ir pielicis roku, justos lepns,” saka a/s RB Rail valdes priekšsēde Baiba Rubesa. Pēc intervijas viņa piebilst, ka iepriekš vairākus gadus centusies izminēt, kādiem jauniem izaicinājumiem liktenis viņu gatavo, jo tāda sajūta viņai bijusi. Tajā brīdī, kad viņa tikusi uzrunāta Rail Baltica projektam, viņa esot sapratusi, ka šis izaicinājums ir klāt.

Kādas ir jūsu pilnvaras Rail Baltica projektā un kādi ir izaicinājumi katrā no šajā projektā iesaistītajām valstīm? Kā noris kopdarbība un kādi ir tās riski?

Es esmu šī kopuzņēmuma valdes priekšsēde. Kopuzņēmumam ir trīs akcionāri – trīs firmas, kas tika radītas, lai pārstāvētu trīs Baltijas valstis. Mana atbildība ir par to, lai projekts tiktu īstenots laikus, un par to, lai visa nauda, kas saistīta ar Rail Baltica izbūvi, tiktu atbilstoši ieguldīta, kontrolēta un lietderīgi izmantota. Projekts sāksies Tallinā un beigsies uz Lietuvas – Polijas robežas, taču Eiropa paredz, ka šis ātrgaitas vilciens pa Eiropas platuma sliežu un no Helsinkiem līdz Berlīnei, tāpēc es domāju, ka projekts ar laiku tiks attiecīgi paplašināts, piesaistot akcionārus. Runājot par šī projekta iespējām, uz tām var skatīties gan no putna lidojuma un redzēt pēc piecpadsmit gadiem realizētu vērienīgu projektu no Helsinkiem līdz Berlīnei. Var skatīties arī no katras valsts atsevišķas perspektīvas, vai pat no dažādu ieinteresēto uzņēmēju grupu perspektīvas, un tad tā lielā mākla būtu ļoti atšķirīgos uzskatus kopīgā labuma vārdā savienot kopā.

Kā Rail Baltica pelnīs – no pasažieriem, kravām?

Ekonomisko scēnāriju mēs pašlaik vēl attīstām, bet projekta uzdevums noteikti nav zaudēt naudu; pirmie pētījumi rāda, ka Rail Baltica strādās ar peļņu. Pasažieru un kravu biznesu noteikti būs jāsabalansē un, protams, ka kravu virzieni un apjomi ir galvenais arguments, uz ko skatās, šo projektu attīstot. Runājot par pasažieru plūsmām, ir jāskatās reāli. Domāju, ka pasažieru skaits varētu krietni pieaugt starp Baltijas galvaspilsētām, jo no Tallinas uz Rīgu varēs nokļūt mazāk nekā divās stundās, līdzīgi arī no Rīgas uz Lietuvu, līdz ar to ir jautājums, vai vajadzīgas vēl kādas nozīmīgas stacijas pa vidu, kur vilcienu piestāt. Paredzu, ka pasažieru kustība pašās Baltijas valstīs krietni pieaugs un cilvēki pieradīs, ka ir iespējams ātrāk nonākt dažādās vietās. Gandrīz visi infrastruktūras projekti pierāda, ka pēc tam, kad tie ir uz būvēti, dažādas aktivitātes ap tiem rodas pašas no sevis, kur tās pirms tam pat varbūt nevarēja iedomāties. Līdz ar to pēc 10 – 15 gadiem šis projekts radīs pilnīgi cita veida pieprasījumu un plūsmas, citādu ekonomisko aktivitāti nekā šodien. Ir jāsa-

prot, ka projekta galvenie klienti šodien tikai piedzimst vai varbūt ir tikai dažus gadus veci.

Kā tie 422 miljoni eiro, ko šim projektam piešķir Eiropas Savienība, tiks sadalīti pa Baltijas valstīm?

Šī nauda jau tika piešķirta, balstoties uz konkrētiem iesniegumiem, ap 30 miljoniem aizies uz Lietuvu un pārējais aptuveni proporcionāli sadalās starp Latviju un Igauniju.

Taču ar šo naudu projekta realizācijai acimredzot nepietiks. Vai ir jau domāts, kur tiks ņemts pārējais finansējums?

Šis ir tikai pirmā posma finansējums. Līdz februārim ir jāpiesaka nākamais projekta posms. Pirmā posma finansējums ir paredzēts izmantošanai līdz 2020. gadam. Otrais – 2020. – 2025. g. Eiropas piešķirtais finansējums var sasniegt līdz 85% no projekta kopējām izmaksām, bet pārējo financē valstis. Iespējams, ka Rail Baltica projektā parādīsies vēl kādas papildu iniciatīvas, bet pašlaik ir plānots, ka ap 700 km garais Rail Baltica dzelzceļš varētu izmaksāt ap 5 miljardiem eiro.

Jūs esat vadījusi Norvēģijas uzņēmumu Statoil Latvijā, tagad esat trīs Baltijas valstu kopuzņēmuma vadītāja Latvijā. Kādas ir jūsu cilvēciskās izjūtas projektos?

Spraigas un optimisma pilnas. Arī Statoil es sāku strādāt ar visu trīs Baltijas valstu organizāciju. Lielākā daļa mana darba mūža ir saistīta ar darbu ar dažādām tautībām un dažādām valstīm, un arī Rail Baltica projekts ir tāds. Man šajā projektā ir piezemēti spārnotas sajūtas. Es esmu pārliecināta, ka šis ir visfantastiskākais projekts, kāds Baltijas valstīs ir bijis. Infrastruktūra savieno. Savā intervijā ar RB Rail padomi es nolāsiju Gordon Lightfoot balādi par to, kā tika būvēts dzelzceļš Kanadā – no Rietumu krasta līdz Austrumu krastam – un faktiski tā bija šīs valsts savienošana. Šim projektam bija arī daudz blakusparādību – korupcija, nespēja vienoties, viesstrādnieku ierašanās... Līdzīgus riskus un situācijas var “zīmēt” arī Rail Baltica projekta sakarā, taču galu galā uzbūvētās sliežu savienojā Kanadu un izraisīja jaunu ekonomisku aktivitāti. Šo sliežu platumu un maršrutu nevajadzētu novērtēt par zemu, jo tas mūs vēl ciešāk piesaistīs Eiropai un tās vērtībām. Tā ir iespēja, gan mums vieglāk nokļūt citos tirgos, gan citiem pie mums, tādejādi papildinot savas stiprās puses.

Kas ir galvenais, ar ko jāreķinās, strādājot ar dažādu tautību cilvēkiem?

Vajag lielu pacietību un spēju “iekāpt otra cilvēka kurpēs”. Ir jāsaprot, kas otru cilvēku motivē un kas uz viņu iedarbojas. Latviešu, lietuvišu un igauņu biznesa kultūras ir atšķirīgas, tāpat ļoti atšķirīgas ir arī korporatīvās kultūras, valsts iestāžu darbības veidi un sadarbība ar nacionālajiem dzelzceļa uzņēmumiem, kas ir valsts valstī. Ir jāsaprot

Baiba Rubesa: “Reizēm ir sajūta, ka ne Latvija, ne Lietuva īsti neapzinās to, ka šīs valstis pasaulē joprojām pārāk maz pazīst. Mēs esam ļoti mazi, līdz ar to ir jautājums, vai mēs protam veidot alianses un kooperācijas, kas ir izdevīgas konkrētas biznesa nozares attīstībai un investīciju piesaistei. Piemēram, Norvēģija pārtikas industrijā šādu taktiku realizēja ļoti veiksmīgi. Vairumā ir spēks.”

izejas pozīcijas, jo viens ir tas, kas ir rakstīts papīros, pavisam kas cits ir spēja ar dažādiem cilvēkiem apsēsties pie viena sarunu galda. Mana laime vai nelaieme ir Kanadā ieaudzinātā pārliecība, ka es varu lietas izdarīt un atrisināt, bet lielākais izaicinājums ir saprast, kāpēc lietas ir tādas, kādas tās ir, un kur rodami kopsaucēji, lai šķietami nerisināmas situācijas atrisinātu. Visos projektos, kur ir ļoti liela nauda, papildu jautājums, protams, ir par to, kam kas ir izde-

vīgi. Tas ir viens no slavenākajiem latviešu teicieniem, ko es esmu iegaumējusi. Tāpat mani fascinē teiciens – “apgūt naudu”, nevis ieguldīt vai tērēt naudu. Bet izpratne par šo teicienu būtību ir ļoti svarīga, lai saprastu, kā cilvēki konkrētajā vidē risina jautājumus. Pirmkārt, ir jāpieņem cilvēku atšķirības, otrkārt, jāsaprot, kā atšķirīgo cilvēku starpā nodrošināt disciplīnu un kārtību, bet, treškārt, neņem ņaunā. Es esmu tāda, kas var ātri aizsvilties un “aiziet pa

gaisu”, taču principā neņemu ļaunā, jo esmu pārliecinājusies, ka ļoti reti šādos procesos kāds ir pret kaut ko tāpēc, ka tāda ir viņa paša pārliecība. Iespējams, vienkārši katram ir savs uzdevums, kas kaut kā ir jārealizē.

Kā jūs vērtējat Latvijas investīciju vidi, ja paskatāties uz pēdējiem lielajiem projektiem, kas ir piesaistījuši investorus – Liepājas metāllurgs, banka Citadele, airBaltic?

Tie ir atšķirīgi investīciju projekti. Citadelei ir labākais investors, kas tajā laikā bija dabūjams, un Citadele turpina veiksmīgi strādāt un augt. AirBaltic, manuprāt, ir cits stāsts, bet es par maz zinu, lai to vērtētu. Taču nenoliedzami aviācijas industrijai Eiropā iet ārkārtīgi grūti un nav tā, ka aviācijas investori mētajās apkārtnē. Protams, arī Krievijas – Ukrainas karā ir ietekme uz potenciālo investoru drošības sajūtu, bet, lai detalizēti komentētu airBaltic gadījumu, būtu labāk jāpārzina šīs kompānijas biznesa plāns. Runājot par Liepājas metāllurgu, ir jābrīnās, ka investors vispār tika atrasts, jo šī rakstura bizness iet uz beigām. Liepājas iedzīvotājiem tas ir smags izaicinājums, bet būtībā viņiem būtu jāizdomā pilnīgi kaut kas cits, kā pelnīt, jo visur citur pasaulē, izņemot varbūt Ķīnu, Liepājas metāllurga stila bizness tiešām iet uz beigām. Vērts paskatīties arī uz daudzām citām “mazajām” investīcijām.

(Nobeigums nākamajā numurā)

Baiba Rubesa dzīvojuši un strādājusi Kanadā, Vācijā, Čehoslovākijā, Latvijā, Lietuvā, Igaunijā, Azerbaidžānā, Gruzijā, Turkmenistānā un Norvēģijā.

Kad zvaniņš vairs neskan

(Turpināts no 6. lpp.)

Režisoram radusies ideja rādīt, ka dzīvē un sabiedrībā iestājies tāds kā aprimuma posms, un savas idejas ilustrēšanai viņš paņēmis Raiņa simbolisko drāmu “Uguns un nakts”, izrādē varonīgais patiesības cīnītājs Lāčplēsis pārvērsts par tādu glēvu guļavu, sevi apriņķo cilvēku, kurū nez kāpēc iemīl Spīdola, bet Lāčplēša īstā mīlestība – Laimdota – izrādes gaitā tiek iespundēta ledusskapī un pēc tam gan no tā tiek vilkta ārā, bet par Lāčplēsi un Spīdolu kā spēka un dailes simboliem – ne vēsts. Lai izrādēi piešķirtu vērienu, tās laikā skaļi dārd Richarda Vāgnera Nibelunga cikla mūzika, kļūdamā par noteicošo spēku, bet Raiņa lugas ainas – tikai tāda kā mūzikas ilustrācija. Interesanti ir arī tas, ka Melnā bruņinieka izrādē vispār nav, Lāčplēsis ieskatās spogulī – un tur saskata ļauno spēku. Lugas pēdējā cēliena darbība risinās mūsdienu augstākās sabiedrības vidē, kur ārzemju sūtņiem tiek dāvāti ordeņi. Protams, ir kritiķi, kam izrāde pati-

kusi. Pieņemu, ka gaumes var būt atšķirīgas.

Es kādā no saviem rakstiem esmu minējis par savādo sajūtu, ko Nacionālais teātris rada Tomasa Manna “Avantūrista grēksūdze” izrādē. Nekādas grēksūdzes īsti tur nav, bet aktieři varenņipri darbojas dažādās seksa ainās, taču plikuma un seksa izdarību ir par daudz: izrādi iesāk kaildejošana un, kaila būdama, arī to pabeidz, pusplikas meitenes no pliki puīši dāsni ņemas pa skatuvi. Protams, kails ķermenis uz skatuves nav nekāds grēks, bet mīlestību, arī seksu var parādīt piesegtāk un tā panākt lielāku iespaidu.

Protams, nav tā, ka visas izrādes ir tikai kritizējamas, bet patlaban izveidojusies situācija, ka labas izrādes biežāk parādās tieši uz teātru mazajām skatuvēm – tur atstāt cilvēku savstarpējās attiecības, dvēseles savijojumi un atklāsmes.

Un vēl Latvijā diemžēl izveidojusies savāda sistēma: mēs alkātīgi tiecamies pēc rietumnieciskā un piemirstam par savām vērtībām. Tas pats notiek arī humani-

tārajās zinībās: vadošās institūcijas angļu valodā publicētu mazu rakstiņu vērtē daudz augstāk nekā izstrādātu plašu monografiju latviešu valodā. Tā tiek kalnināts ceļš uz latviskuma iznīdēšanu.

Taču latviskās vērtības ir un pastāv, un īsi pirms Ziemsvētkiem kā brīnišķs notikums sirdi savīļņoja mūsu operzvaigznes Elinas Garančas koncerts Nacionālajā operas un baleta teātrī. Viņa atrada laiku un iespēju, lai atbrauktu un sniegtu brīnišķu koncertu savas mātes, vokālās pedagoģes Anitas Garančas piemiņai Rīgā. Koncertā skanēja arījas no Kamila Sensānsa, Džuzepes Verdi, Žorža Bizē operām, bet līdzās tām operas orķestris Elinas dzīvesbiedra Karela Marka Šišona vadībā atskaņoja arī Jāņa Mediņa āriju no Pirmās orķestra svītas. Pārliecinoši jutām, ka Elīna Garanča ir Latvijā: viņa pazīst daudzās pasaules valstis, bet mākslinieces sirds pieder Latvijai. Un Elīna Garanča nevarēja neizjust to mīlestību, kas staro viņai pretī no skatītāju zāles.

Riņķa dancis turpinās

Rīgas pilsētas architekta birojs atzinumu par Latvijas Okupācijas muzeja piebūves *Nākotnes nams* projektu nesniegs, pagarinot tā sagatavošanas laiku, teica Rīgas pilsētas arhitekts Gvido Princis. Vairums Rīgas arhitektu kolēģijā pozitīvi vērtē izmaiņas Okupācijas muzeja piebūvē. Taču Princis pauda neizpratni par Okupācijas muzeja biedrības valdes priekšsēža Valtera Nollendorfa Rīgas Vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības padomē, kas norisinājās 13. janvārī, publiski pausto, ka muzeja ēkas piebūves uzlabošanas risinājumi, kas 6. janvārī tika prezentēti Rīgas pilsētas arhitekta kolēģijā, neatbilst piebūves autora Gunāra Birkerta koncepcijai.

"Tas ir negaidīts pavērsiens, kas faktiski aptur objektīva un pamatota Rīgas pilsētas arhitekta biroja atzinuma sagatavošanu," skaidroja Princis. Viņš norādīja, ka Nollendorfs pats personīgi piedalījās gan publiskajā diskusijā, kas norisinājās 14. decembrī, gan 6. janvārī notikušajā Rīgas pilsētas arhitekta kolēģijas sēdē, kur iebildes un komentārus nepauda. "Šis paziņojums būtiski diskreditē tauslo sarādāšanu (architektūras veidošanas procesu) un argumentu konsolidācijas procesu, kuŗa mērķis ir projekta īstenošana, saglabājot objekta esošo kultūrvēsturisko vērtību un mazinot objekta neiederību Vecrīgas ansamblī," norādīja Princis.

Rīgas pilsētas architekta birojs ir pieņēmis lēmumu pagarināt atzinuma sagatavošanas laiku, lai noskaidrotu radušos situā-

Gvido Princis

ciju – uzziņātu, kas ir prezentēto projekta uzlabojumu autors un vai pasūtītājs tos virza kā potenciāli īstenojamus un Birkerta koncepcijai atbilstošus architektūras risinājumus. Rīgas pilsētas architekts savu atkārtoto atzinumu par muzeja piebūves projektu plānoja sniegt līdz 15. janvārim, lai iekļautos termiņā līdz 25. janvārim, līdz kuŗam Rīgas pilsētas būvvalde var piešķirt būvatlauju darba sāksanai.

Rīgas pilsētas architekta kolēģija iepriekš Būvvaldei ieteica neatbalstīt muzeja rekonstrukcijas projektu, bet pēc publiskās diskusijas, kuŗa norisinājās 14. decembrī, Rīgas pilsētas architekts Princis aģentūrai BNS pauda, ka ir cerība atbalstīt muzeja piebūves projektu. Viņš norādīja, ka ir patīkami pārsteigts par projekta autoru ieklausīšanos kritikā, jo autori mēģinājuši iespēju robežās ievērot ēkai paredzēto būvplānu, kā arī samazinājuši piebūves architektūras mākslinieciskā risinājuma – baltās grānīta apdares – īpatsvaru kopējā objekta risinājumā. Princis gan

Valters Nollendorfs

vēloties, lai vēsturiskā muzeja ēka tiktu vēl vairāk saglabāta.

Valtera Nollendorfa komentārs: "Es pateicu to, ko no sarunām ar Gunāru Birkertu noskaidroju pēc Rīgas pilsētas architekta kolēģijas sēdes noklausīšanās, kuŗā vairāki sēdes dalībnieki minēja, ka projekts ar ieteiktajiem grozījumiem vairs neesot "autorprojekts". Tik tiešām – Gunārs Birkerts nav apmierināts ar ieteiktajiem alternatīviem risinājumiem būvlaidē un melnbaltajā fasādē un nevēlas saistīt savu vārdu ar šādu izpildījumu. Manuprāt, tas bija jāpasaka, lai nerastos nepareizs priekšstats, ka Gunārs Birkerts ir akceptējis šos grozījumus. Tas ir vienīgi projekta idejas autora integritātes jautājums. Minēju arī Birkerta neizpratni, kā no 2008. gadā Būvvaldes akceptēts projekts 2015. gadā mēneša nokavējuma dēļ kļuvis par jaunu ieceri.

Kā paskaidroju, Gunārs Birkerts vairāku apstākļu dēļ nepareiztā autoruzraudzības līgumu ar VNĪ (Valsts nekustamie īpašumi), un tāpēc arī viņam nav

tiešas saites ar projektu, ko saskaņā ar līgumu izpilda arhitekta birojs 5. iela. Birkerta gadījumā jautājums saistāms vienīgi ar cieņu pret idejas autoru, ne ar cita veida pretenzijām.

Diskusijas gaitā es arī skaidri norādīju, ka no Okupācijas muzeja kā ēkas lietotāja viedokļa ir svarīgi projektu pragmatiski virzīt uz priekšu, pat ja ieteiktie grozījumi neatbilst Gunāra Birkerta iecerei un viņš ar to šajā izpildījumā nevar saistīt savu vārdu.

Okupācijas muzeja īpašniece Latvijas Okupācijas muzeja biedrība nav ne projekta projektētāja, ne pasūtītāja, bet lietotāja. VNĪ valsts uzdevumā projektu īsteno muzeja vajadzībām. Šai sakarā gan VNĪ, gan projektētāji konsultējas ar mums par mūsu vajadzībām un cenšas tās saskaņot ar arhitektonisko izpildi. Tas notiek arī sakarā ar ieteiktajiem projekta grozījumiem kopš pagājušā gada maija, kad atklājās, ka nokavējuma dēļ zināmi procesi jāsāk no jauna. Esam par ieteiktajiem grozījumiem iztei-

kuši savu viedokli un esam tos pārrunu gaitā akceptējuši. Šo akceptu neesam atsaukuši, un to es neatsaucu arī RVC padomes sēdē š. g. 13. janvārī.

Tāpēc man nav saprotams, kā un kāpēc šie paskaidrojumi par Birkerta nostāju "faktiski aptur objektīva un pamatota Rīgas pilsētas architekta biroja atzinuma sagatavošanu" vai arī kā tie "būtiski diskreditē iesaistīto pušu ieguldījumu sadarbībā un argumentu konsolidācijas procesā." Prinča kungam taču sava atzinuma paušanai ir viņa kolēģijas sēdes diskusija 6. janvārī.

Tie paši grozījumu plāni tika prezentēti Rīgas vēsturiskā centra padomei 13. janvārī, kuŗas pozitīvais atzinums atbalsta projektu, iesakot nepieciešamos grozījumus veikt pēc iespējas atbilstoši autora idejai. Acīmredzot padome uzskatīja, ka mani izteikumi nav šķērslis dot atzinumu par projektu un ieteiktajiem grozījumiem. Tai pašā laikā padome izprata, ka pēc iespējas jārespektē idejas autors un viņa ieceres.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Daugavpili 19. janvārī Latgales Centrālajā bibliotēkā atklāja ārzemju latvietes rakstnieces Helenes Laurinovičas-Pronevskas (1898 – 1969) grāmatas "Grymstušos saleņās" otro papildināto izdevumu. Viņas dzimtā puse ir Liksnas pagasts. Pēc apprecēšanās ar Jāzepu Laurinoviču dzīvojuši Rēzeknē. 1944. gadā atraitnēs palikusi Helene kopā ar dēliem devās emigrācijā. 1950. gadā nonāca Kalifornijā, ASV, kur parāllēli maizes darbam pievērsās rakstniecībai un glezniecības studijām. Trimdas periodikā publicēta īsproza un dzeja latgaliešu valodā.

Valmierā no 28. līdz 31. janvārim norisināsies 25. Starptautiskais ziemas mūzikas festivāls, kuŗu Valmieras Kultūras centrā atklās 28. janvārī plkst. 19 ar Latvijas Radio kuŗa koncertu. Savukārt 29. janvārī plkst. 18 ikviens aicināts uz pianistes Jautrītes Putniņas benefīci Valmieras 5. vidusskolā, bet plkst. 20 notiks Igaunijas, Lietuvas un Latvijas mūzikas skolu audzēkņu koncerts. Festivāls izskanēs 31. janvārī plkst. 16 Valmieras Sv. Sīmaņa baznīcā, kur mūzicēs baroka ansamblis Collegium Musicum Riga un soliste Elīna Šimkus. Festivālu rīko Valmieras Mūzikas skola un Valmieras Kultūras centrs ar Valmieras pilsētas domes atbalstu.

Ļaiviņu pilsētas Gostiņos izveidots kultūrvēsturisks parks, kuŗa centrā atrodas ģerbonis, kuŗš labi saskatāms no visām pusēm, bet 7 akmeņos iemūžināti bijušās pilsētas vēsturiskie nosaukumi – Gostiņi, Everestmunde, Glazmanka, Trentelberģis, Zarnu miests, Žīdu miests un Dankeri. Netālu no autobusu pieturas atrodas parka plāns ar vēsturiskajām fotografijām. Parka projekts, kuŗš izmaksāja 9 408,62 eiro (bez PVN), izstrādāts, izmantojot Ļaiviņu novadpētniecības muzeja materiālus.

Imanta Ziedoņa fonds "Viegli" izsludinājis pieteikšanos izcilības balvai "Laiks Ziedonim" 5 nominācijās – literātūrā, zinātnē, novadpētniecībā, tautsaimniecībā, bērniem un jauniešiem. Pretendentu pieteikšana līdz 26. februārim tīmeklī www.laiksziedonim.lv. Apbalvojums iedibināts, lai novērtētu un cildinātu degsmi, izcilību darbā un jaunradē, sūtību, cilvēcisko stāju ikviena pretendenta personībā. Laureāti tiks paziņoti īpašā cildināšanas ceremonijā 3. maijā – Imanta Ziedoņa dzimšanas dienā.

Latvijas Ministru kabinets 12. janvāra sēdē atbalstīja noteikumu grozījumus, kas paredz, ka 2016. gadā valsts atbalsts lauksaimniecībai subsīdiju veidā būs 8,611 miljoni eiro. Lopkopības attīstībai paredzēti 5,517 miljoni, augkopības attīstībai – 614 500, starptautiskai un savstarpējai sadarbībai – 678 600, tirgus veicināšanai – 327 300 un pērn sāktu atbalsta sarīkojumu izpildes finansēšanai – 1,423 miljoni eiro.

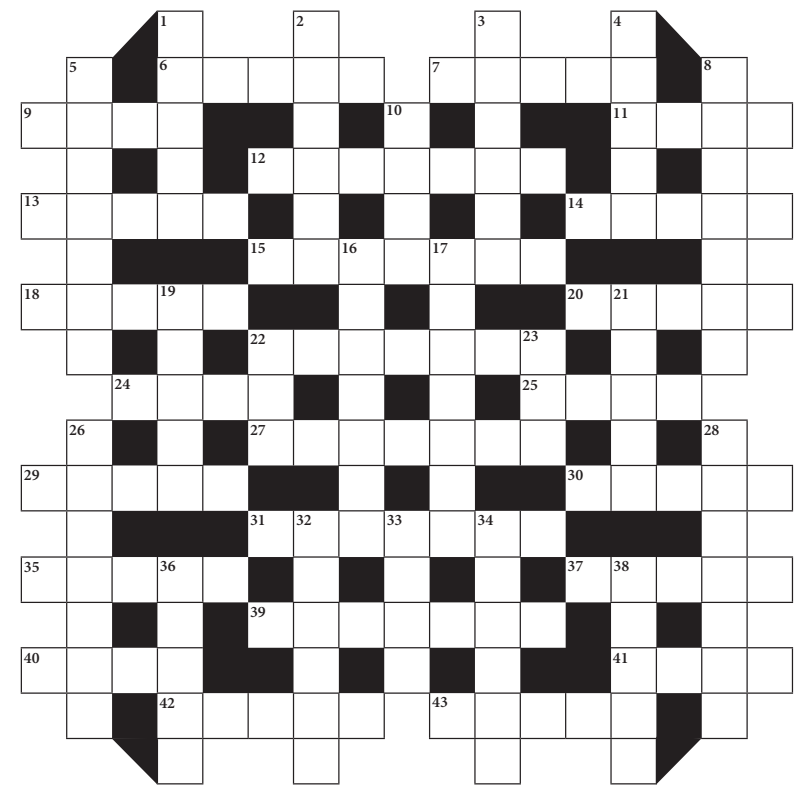
EAPN-Latvia (Latvijas PretNabadzības Tikls) laipni aicina piedalīties Latvijas mājamatnieku darbu izstādē 13. un 14. aprīlī Rīgā. Reģistrēšanās līdz 1. februārim pa e-pastu: lelde.calite@inbox.lv, tālrunis: 24550107 vai 29664063. Izstādes mērķis ir veicināt inovatīvas mājamatniecības attīstību, sadarbību un ekonomisko nostiprināšanos Baltijas jūras reģionā, tāpēc tajā piedalīsies profesionāļi no Zviedrijas, Somijas, Norvēģijas, Polijas, Igaunijas, Lietuvas un citām valstīm.

Liepājas koncertzālē "Lielais dzintars" 23. janvārī notiks "Dziedošais lietus – koncertikls iedēdz gaismu". Piedalās Kristīne Gailīte (soprāns), Rīgas saksofonu kvartets (Baiba Tilhena – baritona saksofons, Ainars Šablovskis – tenora saksofons, Artis Šimanis – alta saksofons, Ilze Lejiņa – soprāna saksofons). Programmā: komponista Ricarda Dubras skaņdarbs "Dziedošais lietus", J. S. Bachs, P. Goldšteins u.c.

Īsiņas sagatavojuši Valija Berkina

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis JĀNIS REVELIŅŠ (ASV)

Stateniski. 1. Latviešu komponists (dz. 1946.). 2. Geju, lesbiešu, biseksuāļu u. c. gājiens. 3. Joņot. 4. Sporta vienmasta buru laiva. 5. Irakas galvaspilsēta. 8. Valsts Aizkaukāzā. 10. Skaņdarbs vienam izpildītājam. 16. Pulkvedis, pirmais Latvijas kuŗas spēka vienības komandieris. 17. Satikšanās. 19. Veikls. 21. Strauja deja. 22. Apgādāt. 23. Īpaša kapitālsabiedrība. 26. Latviešu gleznotājs (1869-1932). 28. Tēls Raiņa lugā "Uguns un nakts". 32. Vēca gaŗuma mērvienība. 33. Bērza miza. 34. Jūrmalas centrālā daļa. 36. Nevajadzīgs. 38. Atlīdzība naudā.

Krustvārdu mīklas (BL Nr. 02) atrisinājums

Līmeniski. 7. Palsmane. 8. Kromvels. 10. Prado. 11. Kroma. 12. Reveranss. 16. Gārnis. 19. Bailes. 20. Konakri. 21. Terma. 22. Sekot. 23. Loto. 24. Moto. 25. Triki. 27. Fauns. 29. "Adventē". 31. Balets. 32. Andora. 36. Gramatika. 40. Forts. 41. Bardi. 42. "Spartaks". 43. Tetrodes.

Stateniski. 1. "Plūdi". 2. Balles. 3. Celle. 4. Skava. 5. Polisa. 6. Beabri. 7. Paritāte. 9. Sombbrero. 13. Raja. 14. Eikalipti. 15. Saksofons. 17. Rotonda. 18. Grāmata. 26. Reaktors. 28. Nereīdas. 30. Elma. 33. Krūkas. 34. Skulte. 35. Ātras. 37. Marss. 38. Taiti. 39. Sanda.

Līmeniski. 6. Latviešu brīvības cīnītājs un disidents (1931–1988). 7. Pareizticīgo svētbilde. 9. "Minox" fotoaparāta izgudrotājs. 11. Sengrieķu dievu valdniece. 12. Elefants. 13. Ostas pilsēta Ukrainā. 14. Īss pārtraukums. 15. Pavadonis. 18. Lielbritānijas premjērministrs (1955-1957). 20. Apdāvinātība. 22. Plaušu tuberkuloze. 24. Norvēģijas galvas-

pilsēta. 25. Eskimosu ledus māja. 27. Elpvads. 29. Planēta. 30. Rīgas kinostudijas filma "Vēla". 31. Bīdot novirzīja nost no kā. 35. Izteiksmes veids. 37. Kalēja darbnīca. 39. Viens no vairākiem izskaidrojumiem. 40. Leģendārs latviešu hokeja vārtsargs. 41. Neliels maiss. 42. Norma, kas nosaka maksimālo daudzumu. 43. Dēķu romāna "Tobago" autors.

MUMS RAKSTA

Labdien!

Mani sauc Jānis Spičs. Esmu Daugavas Vanagu biedrs un bijušais leģionārs. Kopš Atmodas darbojos tajās patriotiskajās organizācijās, kuŗās pulcējas vecie kaŗavīri – Daugavas Vanagos un Nacionālo karavīru biedrība. Turklāt, tā kā esmu arī cietis no padomju režīma, darbojos arī politiski represēto biedrībā. Gan viens, gan kopā ar sievu apmeklāju visu šo organizāciju sarakojumus. Lielākos no tiem, piemēram, Mores kaujas piemiņas sarakojumus, apmeklāju kopā ar dēlu un mazbērniem. Pēdējā laikā man ir izrādīts liels gods, jo diezgan bieži esmu aicināts teikt uzrunas sarakojumu dalībniekiem, – esmu viens no nedaudziem vēl dzīvotājiem seno cīņu dalībniekiem. Man ir jau 92 gadi, un sevi

liek manīt arī lēģerī pavadīties gadi un kuŗa cīņās gūtie ievainojumi. Esmu kuŗa laikā bijis smagi ievainots galvā un vairākās vietās rokās un mugurā. Pāris šķembas no tā laika vēl tagad ir manī.

Man prieks par saviem bērniem (meita Sandra, dēls Ernests) un mazbērniem (Baiba, Artūrs, Rozīte, Linards un Dzintars). Tagad jau ir arī viens mazmazdēliņš – Renārs Alberts. Viņu dēļ ir vērts dzīvot, jo viņi tagad ceļ brīvo Latviju, kuŗas dēļ mēs, kaŗavīri lējam asinis kuŗā un gājām gulaga moku ceļus.

Uzturēt veselību palīdz ne tikai prieks par bērniem un brīvo valsti, bet arī atbalsts, ko saņem no Daugavas Vanagu un citām organizācijām. Īpaši nozīmīgs ir atbalsts ar zālēm, jo tās šajos laikos ir dārgas. Sirsnīgi pateicos Vijai

Tipainei un Čakstei Tipainei, kuŗas ir ļoti iejūtīgas un gādā mums zāles! Paldies mūsu tautiešiem, kuŗi ziedo naudu zāļu iegādei Bez jūsu atbalsta daudzi veciši pat nevarētu pastaigāt. Izmantojot izdevību, gribu pateikties arī Daugavas Vanagu vadībai, īpaši A. Mežmaļa kungam, sadarbibā ar kuŗu top mana atmiņu grāmata.

Ar pateicību –

Jānis un Solveiga Spiči

P.S. Izmantojot izdevību, gribu pateikties visiem Daugavas Vanagiem, kas atbalsta manus vecākus, jo īpaši Veltai Neimanei un Lijai Braķei! Viņu dzīvesprieks un pozitīvā attieksme pret vecajiem kaŗavīriem ir tikpat svarīgi, cik zāles un apbalvojumi. Lai prieks!

Ernests Spičs

Sludinājumu un reklāmas pieņemšanas punkts internetā
www.307.lv

lievietot reklāmu

BRĪVĀ LATVIJA

307 LV

PAKALPOJUMI

Ūdens **urbumi**. Tālr.: 26526049

PĒRK

Iegādāsimies **domājamās daļas no lauksaimniecības vai meža zemēm**. Īpašums var būt apgrūtināts ar juridiska rakstura sarežģījumiem, e-pasts: NI@epasts.eu. Tālr.: +371 24606060

Brīvā Latvija

reklāmas cenas Latvijā

Cena – 1,15 eiro

par cm² ierāmējumā

Atlaides par reklāmas publicēšanas biežumu:

Atkārtotot vienu un to pašu ● reklāmu 2 reizes, paredzēta atlaide 10 % apmērā no parastās cenas.

Atkārtotot vienu un to pašu ● reklāmu 3 reizes, – 15 % no parastās cenas.

Atkārtotot vienu un to pašu ● reklāmu 4 reizes un vairāk, – 20 % no parastās cenas.

PRIVĀTSĻUDINĀJUMIEM:

● 0,60 eiro par 1 cm² ierāmējumā.

SĒRU ĻUDINĀJUMS:

● 50 eiro

Pasta adrese:

Ģertrūdes iela 27

Rīga, LV - 1011

Tālrunis + 371 67326761

Tālraksts +371 67326784

Darba laiks:

Pirmdien – 9-17

Otrdien – 9-17

Piektdien – 9-15

Par svešvārdu latviskošanu

Mans uzskats un "vienpadsmitais bauslis" – tev nebūs un nav tiesības "izķēmot", latviskot vai pārlatviskot svešvalodas cilvēka vai cita veida legāli dotos vārdus, uzvārdus, dokumentus, ģeografisko vietu nosaukumus utt. Jo tu nezini un arī neesi

noticējis, kā pareizi izrunāt un pārrakstīt svešvalodas vārdus! Runa var būt tikai par tām valodām, kuŗas lieto latīņu valodas burtus. Mans ieteikums ir atstāt tai pašā valodā, kādā vārds ir rakstīts; vārda izrunāšana ir tava problēma, bet nemainīt un

nepārburtot nosaukumus, jo kartēs un citos informācijas avotos jūs tādus vārdus neatradīsiet pārlatviskotus.

Nevaru atrast informāciju par "Vrait Brazers" (*Wright Brothers*); "Buz, Vaijoming" (*Booth, Wyoming*); un manas mātes uzvārds nav "Klark", bet *Clarke*.

Es nezinu, vai citās valodas dara kā mēs – "nelegāli" pārtulkojam, pēc sava prāta un iedomas. Katra valoda ir jārespektē, lai arī mūsu valoda tiktu respektēta. Tā lasītajam, rakstītajam un informācijas meklētajam ir vieglāk orientēties.

Vai mēs esam tik iedomīgi, pareizi, un vai mēs esam vienīgi, kuŗi maina vārdus savā valodā, nerespektējot citas valodas?

Arijs Vilemsons,

Three Rivers, Michigan

SĒRAS

Mūsu vecākais, mīļais brālis ievadīja Jauno gadu, sagaidīja 75. dzimšanas dienu un tad mierā devās uz to vietu, kur pilsoņu pase nav vajadzīga. Viņš bija no retiemi, kas nekad, principu pēc, nepieteicās mitnes zemes pavalstniecībai, kopš ieceļoja Anglijā 5 gadu vecumā...

JURIS RĪTIŅŠ

Dzimis Jelgavā 1941. gada 2. janvārī,
miris Londonā, 2016. gada 10. janvārī

Un tā mēs aizejam - tā: pēkšņi un pavisam,
Bez ceļa atpakaļ. Smiltis klājas pāri visam.

Par viņu sēro brāļi Jānis, Andrejs, Mārtiņš

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu...
Nostājas blakus Tev draugi un klusē,
Kaut vai tā lai Tev palīdzētu.

Izsakām visdziļāko līdzjutību Mārtiņam Rītiņam un ģimenei un skumju brīdī esam kopā, brāļi JURĪ RĪTIŅU mūžības ceļā aizvadot.

Restorāna "Vincent's" kolektīvs

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais draugs

JURIS RĪTIŅŠ

Dzimis 1941. gada 2. janvārī Jelgavā,
miris 2016. gada 10. janvārī Londonā

Viņu mūžīgā atmiņā paturēs
Korbijas bijušie "Pērkonīša" dejotāji
Viktors, Tamāra, Ilze R.-G., Smuidrīte, Gaisma, Ilze K.,
Kārlis, Jānis S., Tālis, Thalia, Margīta, Dzintra, Andris
un visi citi līdzdejotāji

LATVIEŠIEM PIEDEROŠS UZŅĒMUMS PĒRK MEŽUS UN ZEMI VISĀ LATVIJĀ.

Tālr.: +371 29420502
e-pasts: gunita@amg-eksports.lv

NEKROPOLE

PERSONU, NOTIKUMU UN KĀPU KULTŪRVĒSTURISKA ENCIKLOPĒDIJA

Aicinām atbalstīt virtuālo enciklopēdiju

Nekropole.info arī materiāli,

veicot mērķa ziedojumus. Šis ir unikāls projekts, kuŗam nav analoga pasaulē. Mēs tveŗam pasaules aizejošo vēsturi, par centrālo asi, ap kuŗu viss griežas, liekot Latviju.

Tas varbūt ir ambiciozi, bet – kuŗš gan darīs, ja ne mēs paši?!

Skatiet – www.nekropole.info!

Nekropole.info var palīdzēt un atbalstīt, ziedojo:

Biedrība "Nekropole.info", reģ. Nr. 40008208926, banka – AS SWEDBANK, konta Nr. – LV12HABA0551036552408, Bankas kods HABA LV22

Sabiedriskai organizācijai **Nekropole.info**. ir piešķirts sabiedriskā labuma statuss.

Kļūdu labojums

Rakstā Ziemassvētku tirzīnīs "Straumēnos" – B/L Nr. 48, 2. lpp. ieviesusies kļūda – latviešu daļamatniecības stendā piedalījās Ilona Birzgale kopā ar Martu Prāuliņu (dzejnieci Andu Paegli), nevis dzejnieci Andu Līci, kā rakstā minēts, lai gan tiešām būtu bijis jauki pavadīt šo dienu trijotnē. Raksta autore atvainojas abām dzejniecēm par misēkli.

S.J.-Ē.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvijas reģ. nr. 1144.

Rietumeiropas latviešu laikraksts,

iznāk sestdienās, 48 reizes gadā.

Izdevēji: *Brīvās Latvijas* izdevēju kopa (BLIK)

Redaktore: Līgita Kovtuna

Brīvā Latvija redakcija – Ģertrūdes iela 27,

Rīga, LV-1011 (Darba laiks P,O: 9-17, Pk.: 9-13)

Tālr. (redakcija) +371 67326761, +371 29439423,

Tālraksts: +371 67326784.

e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Administrācija: Sarmīte Janovskis "Straumēni",

Catthorpe Manor, Catthorpe, Leics. LE17 6DF,

England. Tālr. 01788823438, fakss 01788822441. Kārto visas sēru un citu sludinājumu maksas;

pieņem rietumu abonementus, izņemot Vācijas un Zviedrijas.

Pārstāvniecība Anglijā: Terēze Bogdanova, tālr. 07788790952, e-pasts: terezebogdanova@inbox.lv

Abonementa maksa, sākot ar

2014. gada 1. janvārī:

Lielbritānijā: 6 mēnešiem GBP 67 jeb 80 eiro; 12

mēnešiem GBP 128 jeb 149 eiro. Samaksu ar čeku,

PO vai naudā (ierakstītā sūtījumā) sūtīt laikraksta

administrācijai (adresi sk. augšā), uz vārdu Brīvā

Latvija. Maksājot Lielbritānijā par Latvijas gada

abonementu GBP 40

Zviedrijā: 6 mēneši SEK 800; 12 mēneši SEK 1500.

NAUDĀS PĀRVEDUMI: LETTERNAS RIKS-

FÖRBUND I SVERIGE/BRĪVĀ LATVIJA (Wallingatan 34,

5 tr, S-111 24, Stockholm, Plusgiro 11 47 46 - 1). Paziņojumus, sludinājumus, reklāmu

sūtīt uz Rīgas redakciju. Abonentu administrāto-

re +371 26134315, red. +371 67326761, e-pasts: redakcija@brivalatvija.lv

Naudas pārvedumi Vācijā: 12 mēn. – 149 eiro; 6 mēn. – 80 eiro; BL. konts Lettische Gemeinschaft,

Salzmannstr. 152, 48159 Münster. Postbank Hamburg, BLZ 200 100 20, konts IBAN:

DE94200100200271751204, BIC: PBNKDEFF.

Adrese abonēšanas jautājumiem: Ivars Vētra,

Mittelstr. 3, D-35415 Pohlheim, tālr. +49 6004

2801, e-pasts: ivetra@web.de. Cita informācija Nils Ebdens, Lettische Gemeinschaft in Deutch-

land e. V., Frankfurter Str. 54, D-35440 Linden, tālr. +49 6403 940933, e-pasts: info@lk-v.de

Citas Eiropas zemēs: 6 mēnešiem 80 eiro; 12 mēnešiem 149 eiro. Naudas pārvedumi ar čeku uz Brīvā Latvija (adrese kā augšā).

ASV un pārējās pasaules valstīs 6 mēnešiem

USD 110,-; 12 mēnešiem USD 205,-.

Latvijā: 6 mēnešiem 28 eiro, 12 mēnešiem

49 eiro.

Digitālā avīze – 49 eiro 12 mēnešiem

Latviešu organizāciju un privātie sludinājumi maksā GBP 3 par 10 mm augstu viensējīgā platumā aizņemtu telpu. Sēru sludinājumi (10,6 cm x 7 cm) GBP 45. Zviedrijā – SEK 500.

Komerālie sludinājumi €6 par 1 slejas cm.

Atlaides atkārtotām reklāmām.

Ar autora vārdu, iniciāļiem vai segvārdu parakstītos rakstos izteiktās domas nav katrā ziņā arī redakcijas domas. Par līdzstrādnieku honorāriem nepieciešama iepriekšēja vienošanās. Par publikācijas minēto faktu precizitāti atbild autors.

BRĪVĀ LATVIJA

Latvian Weekly Newspaper

published by the Latvian Publishers Association,

Ģertrūdes iela 27, Rīga, LV-1011, Latvia.

Iespiests: SIA EVEKO, Rīgā

SPORTS

SPORTS

SPORTS

MARTINS DUKURUS
NEPĀRSPĒJAMS

Pasaules labākais skeletonists **Martins Dukurs** Pārksitijas trasē ASV triumfēja arī Pasaules kausa izcīņas sezonas piektajā posmā, bet **Tomass Dukurs** palika sestajā vietā.

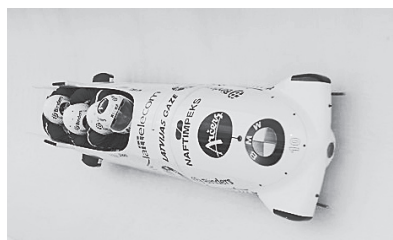
Martins Dukurs

Latvijas labākā skeletoniste **Lelde Priedulēna** izcīnīja otro vietu Starpkontinentālā kausa izcīņas septītajā posmā Kēnigszē, Vācijā.

Eiropas kausa izcīņas posmā Latvijas skeletonists **Ivo Šteinbergs** izcīnīja sesto vietu. Pirmo braucienu latvietis veica 52,13 sekundēs, kas bija astotais ātrākais laiks. Savukārt otrajā braucienā Šteinbergs ar 52,12 sekundēm bija piektais, kas divu braucienu summā ļāva pakāpties uz sesto vietu.

BOBSLEJS
PĀRKSITIJAS TRASĒ

Soltleiksitijas olimpisko spēļu trasē Pārksitijā (ASV) Pasaules kausa izcīņas piektā posma četrinieku sacensībās gandrīz neticamo paveica **Uģis Zaļims, Matīss Miknis, Arvis Vilkaste un Intars Dambis**. Pēc pirmajā braucienā ieņemtās 17. vietas viņi otrajā braucienā spēja pakāpties uz augsto piekto vietu.

Uģa Zaļima četrinieks

Labs rezultāts bija arī otrai Latvijas komandai – **Oskars Ķibermanis, Jānis Jansons, Helvijs Lūsis un Jānis Strenga** – devītā vietā. Otrajā sacensību dienā Ķibermaņa četrinieks izcīnīja sesto, Zaļima – septīto vietu. Starptautiskās bobsleja un skeletona federācijas reitingā četriniekos Oskars Ķibermanis ir 11., Uģis Zaļims – 16. vietā.

Šveicē, Sanktmoricas trasē Pasaules kausa izcīņas posmā **parabobslejā**. Latvijas pārstāvji 11 sportistu konkurencē izcīnījuši augstas vietas: **Artūrs Klots** otro, **Alvils Brants** – piekto vietu.

KAMANINĀS - MEDAĻAS

Latvijas kamanīņu braucējs **Inārs Kivlenieks** izcīnīja augsto **četurto** vietu Oberhofas trasē Vācijā Pasaules kausa izcīņas sestajā posmā. Līdz šim šosezon Kivlenieks pirmajā desmitniekā sacensības nebija iekļuvis, un no Latvijas vienīgais to bija paveicis Rīks Kristens Rozītis, kurš Siguldas trasē bija desmitais. Abus braucienus Kivlenieks veica bez kļūdām. Pēc pirmā brauciena latvietis bija sestajā vietā, bet otrajā pakāpās vēl par divām pozīcijām un kopvērtējumā palika tikai aiz trim Vācijas braucējiem. Pārējie trīs Latvijas sportisti – Rīks Kristens Rozītis, Artūrs Dārznieks un Kristaps Mauriņš palika viens aiz otra, ierindojoties attiecīgi 18., 19. un 20. pozīcijā. Pasaules kausa izcīņas kopvērtējumā pēc sešos posmos aizvadītām astoņām sacensībām Kivlenieks veicis trīs vietu kāpumu un tagad ar 212 punktiem ir 14. pozīcijā.

Eliza Cauce Oberhofas trasē Vācijā Pasaules kausa izcīņas sestajā posmā sasniedza savu trešo augstāko rezultātu šosezon. **Ulla Zirne** izcīnīja 20. vietu.

Latvijas kamanīņu braucēji brāļi **Juris un Andris Šici** Oberhofas trasē divnieku sacensībās pēc veiksmīga otrā brauciena pakāpās piecas pozīcijas augstāk un

divu braucienu summā ieņēma **piekto** vietu. Sprinta sacensībās viņi izcīnīja **bronzas** medaļas.

Eiropas junioru meistarsacīkstēs talantīgais Latvijas kamanīņu braucējs **Kristeris Aparjods** Altenbergas trasē Vācijā izcīnīja **bronzas** medaļu. Pēc pirmā brauciena Aparjods bija tikai sestajā pozīcijā, bet otrajā sasniedza otro rezultātu un spēja iekļūt labāko trijniekā.

Ļoti pārlicinošu uzvaru svinēja austrietis Jonass Millers, kuram Aparjods summā zaudēja 0,759 sekundes. Vēl no Latvijas sportistiem 13. vietu ieguva Ralfs Bērziņš, kurš uzvarētājam zaudēja 2,046 sekundes, bet 16. vietā starp 22 finišējušajiem sportistiem ierindojās Gunārs Bergs, atpaliekot 2,885 sekundes.

BIATLONS

Latvijas vadošais biatlonists **Andrejs Rastorgujevs** Pasaules kausa izcīņas posmā Rūpoldingā 20 km distancē ar ātru slēpojumu un piecām kļūdām šausnās finišēja 49. pozīcijā. Daurmants Lūsa ierindojās 87., Roberts Slotiņš – 98. vietā.

Karjēras labāko rezultātu Rūpoldingā 15 km individuālajā distancē sasniedza **Baiba Bendika**, izcīnot 45. vietu.

ROKASBUMBA

Latvijas vīriešu handbola izlase 2017. gada **pasaules meistarsacīkšu** (PM) kvalifikācijas turnīra spēlē ar 23:23 (12:10) izbraukumā nospēlēja neizšķirti ar Grieķijas vienību, nodrošinot vietu izslēgšanas spēlēs. Pēdējā sacensībā savā laukumā mūsu rokasbumbas spēlētāji ar 22:21 (13:10) pārspēja Ukrainas komandu. PM kvalifikācijas turnīra izslēgšanas spēles notiks jūnijā, bet pretiniekus Latvijas izlase uzzinās janvāra beigās pēc Eiropas meistarsacīkšu finālturnīra. Līdz šim mūsu rokasbumbas spēlētāji nav piedalījušies ne pasaules, ne Eiropas meistarsacīkšu finālturnīrā.

KVALIFICĒJAS
PARAOLIMPISKAJĀM
SPĒLĒM

Paraolimpiskajām spēlēm, kas 2016. gada septembrī notiks Riodežaneiro, no Latvijas sportistiem ir kvalificējies diska metētis, pasaules rekordists un čempions **Aigars Apinis (attēlā)**, lodes grū-

dejs, pasaules vicečempions un spēcbalvas "Latvijas Gada balva sportā 2015" ieguvējs **Edgars Bergs**, šķēpmetēja **Diāna Dardzīte**, loka šāvēja **Ieva Melle** un paukotāja **Polīna Rožkova**. Vēl septiņi sportisti turpina cīņu par ceļazīmi uz Rio.

VIEGLATLĒTIKA

Kurzemes pilsētā risinājās tradicionālās sacensības vieglatlētikā "Kuldīgas Katrīnas kauss", kur startēja arī ciemiņi no ārvalstīm. Pirmās vietas izcīnīja četri mūsējie: Jānis Leitis, Gunta Latīševa-Čudare, Māra Grīva, Elvijs Misāns.

Sacensībās piedalījās arī divas latvietes, kuras jau kvalificējušās Riodežaneiro Olimpiskajām spēlēm. **Gunta Latīševa-Čudare** stabili uzvarēja 300 m nestandarta distancē (38,70), apsteidzot lielbritanieti un lietuvieti. 60 metru sprintā pjedestalu ieņēma ārzemnieces, savukārt no mūsējiem ceturto vietu ieguva olimpiskās ceļazīmes īpašnice **Laura Ikauniece-Admiņa** (7,58), un piektā finišēja Sindija Bukša (7,66).

Latviešu izcelsmes ASV skrējēja **Ariana Hilborna**, kurā ieguvisi Latvijas pilsonību, nespēja

pabeigt Hjūstonā notikušo maratonu. Hilborna pēdējo reizi rezultātos parādījās pie 25 kilometru atzīmes, ko veikusi stundā, 37 minūtēs un septiņās sekundēs, bet 30 kilometru atzīmi viņa vairs nesasniedza. Hilborna vēlas pārstāvēt Latviju Rio Olimpiskajās spēlēs, taču vispirms jāizpilda olimpiskie normatīvi.

BIJUSĪ KANADAS IZLASES
PELDĒTĀJA ŠTEINS
VARĒTU PĀRSTĀVĒT
LATVIJU

Kādreizējā Kanadas izlases peldētāja Kristīna Šteins jau martā varētu oficiāli saņemt Starptautiskās Ūdenssporta veidu federācijas (**FINA**) atļauju turpmāk pārstāvēt Latviju, pastāstīja Latvijas Peldēšanas federācijas (LPF) ģenerālsēkretārs Aivars Platonovs.

Šteins Kanadas izlases sastāvā piedalījās 2013. gada pasaules meistarsacīkstēs, ieņemot 32. vietu 100 m distancē uz muguras. Savukārt pērn jau viņa laboja Latvijas rekordus 50, 100 un 200 m distancēs uz muguras gan 25 metru, gan 50 metru baseinā.

Kristīna Šteins

Kristīnas māte ir latviete, tēvs runā latviski, savukārt pašai peldētājai ir dubultpilsonība. Pašlaik jau saņemta sportistes brīvprātīga no Kanadas, kā arī viņa pārstāv Latvijas klubu.

Latviju Riodežaneiro varētu pārstāvēt trīs četri peldētāji. Vistuvāk ir Uvis Kalniņš, tālu nav Šteins, arī Nikolajs Maskalēns, Aļona Ribakova un Gabriela Ņikitina.

LATVIJAS VĒSTNICĪBA
ABŪ DABĪ PIEDALĀS
VELODIENĀ

12. janvārī Latvijas vēstniecības Apvienotajos Arābu Emirātos (AAE) pilnvarotais lietvedis Rūdolfs Brēmanis Abū Dabī piedalījās kopīgajā velobraucienā, kurā iesaistījās visu 22 AAE esošo Eiropas Savienības (ES) dalībvalstu vēstniecību pārstāvji, kā arī diplomāti no citu valstu vēstniecībām, un kopā ar vietējiem žurnālistiem mēroja 10 kilometrus garu distanci pa Abū Dabī pilsētas ielām.

Brauciens notika kampaņas laikā "Brauc uz darbu ar velosipēdu", un šajā dienā visā valstī īpaši tika popularizēta pārvietošanās ar velosipēdiem.

P. Karlsons

PAZIŅOJUMI

ANGLIJA

Sākot ar 2016. gada janvāri **Londonas Latviešu bibliotēka** atvērta:

otrdienās 12-14
trešdienās 17.30-19
piektdienās 19-21

Kā arī katru otro svētdienu Londonas latviešu skolas laikā 10.00 – 14.00. Laipni gaidīti mazi un lieli lasītgrībētāji!

Londonas Latviešu bibliotēka un **Londonas DV fonds** aicina uz tikšanos ar dzejnieci un jogas skolotāju **Veltu Snikeri** **4. februārī** plkst. 19 DVF Balzāmbārā (72 Queensborough Terrace W2 3SH). Sarīkojums veltīts dzejnieces 95. gadskārtai. Programmā dzejas lasījumi un sarunas ar dzejnieci.

APVIENOTAJĀ LONDONAS LATVIEŠU EV. LUT. UN MIERA DRAUDZĒ **Londonā**, Zviedru baznīcā, **W1H 4AG**, svētdien, **24. janvārī**, plkst. 11 Lūgšanu nedēļa par kristiešu vienotību – dievkalpojums angļu valodā kopā ar Zviedru draudzi.

VIDUSANGLIJAS DRAUDZE, māc. V.Vāvere

Lesterā, Igaunju namā, **366 Fosse Road North, Leicester, LE3 5RS**, sestdien, **6. februārī**, plkst. 14 Epifānijas laika dievkalpojums.

"**Straumēnos**", Zaļajā zālē, **Catthorpe Manor, Lilbourne Road, Catthorpe, Lutterworth, LE17 6DF**, svētdien, **21. februārī**, plkst. 10 Gavēņa laika dievkalpojums apvienots ar Koventrijas/"Mūsmāju" kopu.

AUSTRUMANGLIJAS DRAUDZE māc. V.Vāvere

Mansfildā **St.Peters's and St.Paul's Church, Mansfield, NG18 1AP**, sestdien, **6. februārī**, plkst. 11 Epifānijas laika dievkalpojums.

Derbijā, **Chapel of St.Mary on the Bridge, Derby, DE1 3AT**, svētdien, **7. februārī**, plkst. 12 Epifānijas laika dievkalpojums.

Notinghamā, **Trinity Lutheran Church, 67 Homefield Road, Aspley, NG8 5GH**, svētdien, **7. februārī**, plkst. 15 Epifānijas laika dievkalpojums.

Piterboro, **St.Mark's Church Centre, Peterborough, PE1 2SN**, sestdien, **13. februārī**, plkst. 16 Epifānijas laika dievkalpojums.

VĀCIJA

DIEVKALPOJUMI

Oldenburgā, Ohmstedes baznīcas draudzes namā, **Butjadinger Str. 59, 31. janvārī** plkst. 11 dievkalpojums. Kalpo diak. L. Urzde, pie ērģelēm Dr. A. Rosenbergs. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

Štutgartē, Vecās Pils kapellā, **Schlosskirche, am Schillerplatz**, svētdien, **7. februārī**, plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldū un iesvētībām, latviešu un vācu valodā. Māc. Elmārs E. Ro-

zītis. Sekos kafijas galds senās sakristejas telpās.

Minchenes Latviešu luterāņu draudzē, Svētā Gara baznīcā, **Heiliggeistkirche, Hugo Troendle Str. 53, München-Moosach**, svētdien, **31. janvārī**, plkst. 15 dievkalpojums ar dievgaldū. Dievkalpojumu vadīs mācītāja Dr. Ilze Ķezbere-Härle. Pirms dievkalpojuma – sadraudzības stunda tuvējā viesu namā. Sirsnīgi aicināti latvieši no tuvienes un tālienes!

ZVIEDRIJA

Stokholmas Latviešu katoļu draudzes dievkalpojumi: svētdien, **7. februārī**, plkst. 12 Sv. Mises Stokholmas Sv. Ērika katoļu katedrāles kriptā, Folkungagatan 46. Metro: Medborgarplatsen. Kripta atrodas zem katedrāles. Jāiet lejup no katedrāles galvenās ieejas pa kreisi līdz pirmajam durvīm labajā pusē. Pēc dievvardiem Latviešu Katoļu draudze ielūdz draugus un labdarus uz tradicionālo Aizgavēņa sarīkojumu draudzes zālē.